ОЛТМИШ ЙИЛЛИККА — ОЛТМИШ ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 212 (18.090). • 13 сентябрь 1981 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Кўмир (сланец) саноати ва шахта қурилиши ишчи ва хизматчиларининг тариф ставкаларини ва мансаб окладларини ошириш ҳамда уларнинг иш ҳақини ташкил этишни такомиллаштириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қабул этилган қарорда уқтириб ўтилишича, тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликлар мобайнида кўмир саноати янада ривож топди. Иш ҳафтасини қисқартириш, айрим категориядаги ходимларнинг иш ҳақини ошириш, шахтёрларнинг пенсия таъминотини яхшилаш юзасидан муҳим социал тадбирлар амалга оширилди. Шу билан бирга янги шахталар, разрезлар қурилиши ҳамда ишга туширилган қувватларни ўзлаштириш орқада қолаётганлиги, ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишда камчиликлар борлиги, корхоналарни ишчи кадрлар билан таъминлашдаги қийинчиликлар сабабли халқ хўжалигининг ёқилғига бўлган эҳтиёжи ҳали тўла-тўкис қондирилмаяпти.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган ҳамда КПСС XXVI съездида қабул қилинган Асосий йўналишларига мувофиқ малакали кадрларни кўмир (сланец) саноатига ҳамда шахта ва разрезлар қурилишига жалб этиш ва уларнинг ўрнашиб қолишини таъминлаш, уларнинг моддий фаровонлигини яхшилаш, шунингдек, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишда иш ҳақининг рағбатлантирувчи ролини кучайтириш мақсадида қарорда кўмир (сланец) саноатида ишловчи саноат-ишлаб чиқариш ходимларининг ҳамда кўмир (сланец) шахталари ва разрезлари қурилишидаги (уларни реконструкция қилишдаги) кон ишларида машғул бўлган ходимларнинг тариф ставкаларини ошириш кўзда тутилади:

(Давоми иккинчи бетда).

ИНТЕНСИВЛАШ — ПАХТАЧИЛИКНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ БОШ ЙЎЛИ

Республикамизда етиштириладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари умумий структурасида пахта олтмиш процентни ташкил этади. Эндиликда қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маданий турмуши даражаси асосан пахтачиликдаги аҳволга боғлиқ бўлиб қолди. Биргина ўтган 1980 йилда бу соҳадан келган ялпи даромад миқдори 3 миллиард 250 миллион сўмдан ортиб кетди.

Бугина эмас, пахта деганда биз кийим-кечак ва пойабзални, ёғ ва совунни, целлюлоза ва сунъий ипакни, қоғоз ва чорва озуқасини тушунамиз. Ўз эҳтиёжларини қондиришда пахта маҳсулотига «иши тушмаган» соҳа йўқ деса ҳам бўлади. Мамлакат экономикасидаги аҳамиятига кўра у металл, нефть ва дон билан баб-баравар баҳоланади.

Шунинг учун ҳам республикамиз меҳнаткашлари халқ хўжалигининг бу соҳасини кескин ривожлантириш ва мамлакатимизнинг қимматбаҳо саноат хом ашёсига бўлган талаб ва эҳтиёжлари янада тўлароқ қондирилишига эришишни совет халқи ва қардош социалистик мамлакатлар халқлари олдидаги ўз интернационал бурчи деб биладилар. Шундай бўлиб келган, шундай бўлиб қолади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган пленумида ҳам ана шу фикр яна бир карра баён этилди. Пленумда «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида пахтачиликни янада интенсивлаш ва пахта сифатини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда «Республика меҳнаткашларининг СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ва КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари тўғрисида»ги масалалар муҳокама қилинди.

Биринчи масала юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов доклад қилди. Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар республикамизда пахтачиликни интенсив ривожлантириш борасида эришилган ютуқлар билан бир қаторда мавжуд камчиликлар ва нуқсонлар ҳақида алоҳида тўхталиб, уларни бартараф этиш ҳамда пахтачиликни юксалтириш борасида галдаги вазифаларни муваффақиятли бажариш йўллари ҳақида атрофлича фикр юритдилар.

Пахтачилик ўнинчи беш йилликда айниқса жадал ривожлантирилди. Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари партиямизнинг XXV съездида республикада пахта етиштириш ялпи ҳажмини 1980 йилга келиб олти миллион тоннага етказиш тўғрисида берган тантанали ваъдаларининг устидан чиқдилар. Она-Ватан хазинасига 6 миллион 245 минг тонна «оқ олтин» тўкилди. Умуман ўтган беш йилликда 28,5 миллион тонна, яъни олдинги беш йилликдагига нисбатан 4 миллион тонна кўп пахта тайёрланди. Бу саккизинчи беш йилликдагидан 43 процент, еттинчи беш йилликдагидан эса 71 процент кўп демакдир. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, пахта етиштиришни кўпайтиришга асосан экин майдонлари ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига эришилмоқда. Бу эса, маълумки, пахтачиликни интенсивлашнинг бош омилидир.

Дарҳақиқат, пахтачиликни интенсив юксалтириш — республикамизда КПССнинг илмий асосланган аграр сиёсатини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этишнинг бирдан-бир йўлидир. Ўн биринчи беш йилликда эса пахтачилик янада жадал ривожлантирилиши, давлатга жами 30 миллион тонна пахта етказиб берилиши лозим. Айни пайтда ингичка толали пахта етиштиришни 500 минг тоннага етказишимиз, яъни ўтган йили эришилган даражага нисбатан бир ярим баравар оширишимиз керак.

Маълумки, бу йил республикамиз пахтакорлари она-Ватанга 5 миллион 900 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга аҳд қилишган. Бундай юксак хирмон пахтачилик кескин юксалтирилган, деҳқонлар ва олимлар, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислар, партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол органларининг бутун диққат-эътибори, барча моддий-техника ресурслар деҳқончилик маданиятини оширишга қаратилган тақдирдагина кўтарилиши мумкин.

Умуман деҳқончиликни ва шу жумладан пахтачиликни интенсивлаш, энг аввало жойларда ирригация ишларининг аҳволига ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга ҳар томонлама боғлиқдир. Бизнинг шароитимизда бу тадбирлар бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг негизи ҳисобланади ва шу боисдан ҳам сув хўжалиги қурилиши йил сайин катта ҳажмларда олиб борилмоқда, ирригация иншоотлари хизмати тобора такомиллаштирилмоқда, ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланмоқда. Биргина ўнинчи беш йилликда республикамизда ирригация-мелиорация ишларига олти миллиард сўмдан зиёд маблағ сарфланиб, 465 минг гектар янги ер очилди, 530 минг гектар эски экинзорларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, сув хўжалиги қурилишига сарфланаётган маблағлар эвазига ўтган беш йилликда тўрт миллиард сўмликдан кўпроқ миқдорда қўшимча қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрланди.

Пахта етиштиришни кўпайтиришдаги яна бир муҳим омил экин майдонлари структурасини яхшилашдан иборатдир. Республикамизда алмашлаб экишни яхши ташкил этиб, деҳқончилик маданиятини ва айни чоғда пахта ҳосилдорлигини оширишга эришиб келаётган районлар ва хўжаликлар анчагина. Масалан, Ромитан районини олиб кўрайлик. Бу ерда алмашлаб экиш ҳали 40 процентгина майдонда амалга оширилган 1976 йилда гектар ҳисобига ўртача 31 центнердан пахта етиштирилган бўлса, алмашлаб экиш тўла амалга оширилгач экин майдонлари ҳосилдорлиги кескин ошди ва ўтган йили гектар бошига 47 центнерга етди. Чорва озуқаси етиштириш ва унинг маҳсулдорлиги ҳам ортди. Ҳар гектар экинзордан олинадиган ялпи маҳсулот икки баравар кўпайди. Нарпай, Каттақўрғон, Шўрчи ва бошқа кўпгина районларда бу борада орттирилган тажриба ҳам ибратлидир. Илғорлар тажрибаси асосида алмашлаб экишни тобора кенг жорий этиш ва беда, маккажўхори, жўхори, дон ва озуқа экинларини пахта билан алмашлаб туриш шу куннинг талабидир.

Пахтачиликдаги иш жараёнларини комплекс механизациялаштирмасдан ва химиялаштирмасдан туриб, мўл ва арзон пахта етиштириш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас. Пахтачиликни интенсив ривожлантириш фан ва техника эришган ютуқларни, илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг жорий этишни тақозо қилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми бу борада амалга оширилаётган ибратли ишларни қайд қилган ҳолда экин майдонлари ҳосилдорлигини оширишнинг ҳали фойдаланилмаётган резервлари ҳам катта эканлигини алоҳида уқтирди. Жумладан, мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирилган ўтган йилги шароитда республикамиздаги 37 та район, 40 колхоз, 267 совхозда ҳосилдорлик гектар бошига 30 центнердан ошмади, 168 та хўжаликда 25 центнердан, 80 та хўжаликда эса 20 центнердан кам бўлди.

Пахтакор районларнинг ва хўжаликларнинг раҳбарлари бундай камчиликларни бартараф этиш ва экин майдонлари ҳосилдорлигини ошириш учун барча зарур чораларни кўришлари керак. Алмашлаб экиш тўла жорий этилмаётган, ҳосилдорлик ошмаётган ҳар бир бригададаги аҳвол чуқур ўрганилиши, пахта етиштириш агротехникасидаги ҳар қандай камчилик қатъият билан бартараф этилиши, бу борадаги консерватизмга кескин зарба берилиши керак. Партия, совет, хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислар пахта етиштиришнинг тошкентлик пахтакорлар тажрибасида ҳар томонлама синовдан ўтган илғор усули — Тошкент технологиясининг ҳар бир хўжаликда кенг ўрганилиб тез жорий этилишини таъминлашлари лозим. Республика хўжаликларида механизатор кадрларнинг катта отряди ҳамда турли маркадаги тракторлар ва бошқа механизмларнинг мавжудлиги бу технологияни жорий этиш учун кенг имконият яратиб беради. Фақат ана шу имкониятлардан ўринли фойдаланиш, иш жараёнларини комплекс механизациялаш учун шароит яратиб бериш шарт. Олимлар ва мутахассислар Тошкент технологияси асосида республиканинг ҳар бир пахтачилик зонаси учун андозачиликка берилмаган ва ҳар бир областнинг ўзига хос хусусиятларини тўла ҳисобга олган ҳолда мунтазам агротехника системасини ишлаб чиқишлари лозим.

Минерал ўғитлардан, ёнилғи-мойлаш материалларидан омилкорлик билан фойдаланиш, сарфланган ҳар бир сўм маблағ, ҳар бир килограмм ўғитнинг юксак самарадорлигига эришиш пахтачиликни интенсивлашнинг яна бир муҳим воситасидир. Афсуски, пленумда қайд қилинганидек, пахтакор хўжаликларда минерал ўғитлардан фойдаланиш борасида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Айрим областларда ҳар бир тонна азот ҳисобига республикадаги ўртача кўрсаткичдан 20-25 процент кам пахта олинмоқда. Минерал ўғитларнинг самарадорлигини ошириш умуман деҳқончилик маданиятининг юксак даражада бўлишига боғлиқ эканлиги унутиб қўйилаётган, ғўзани парвариш қилиш технологиясига тўла риоя қилинмаётган жойлардагина ана шундай аҳвол юз беряпти.

Республикамизда кейинги йилларда ўғитлар ва бошқа химиявий воситалардан фойдаланиш борасида муносиб тартиб ўрнатиш, юксак даражадаги заҳарли доривор сарфини қисқартириш, қишлоқ хўжалик экинлари касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашнинг биологик усулини тобора кенгроқ жорий этиш йўлидан бориляптики, бу олимларимиз зиммасига заҳри кучсизлантирилган дефолиантлар ва гербицидлар яратиш, касаллик ва зараркунандаларга қарши курашнинг янада самарали методларини, фойдали ҳашаротлар ва қушларнинг янги-янги турларини қидириб топиш юзасидан юксак масъулият юклайди. Айни пайтда ғўзанинг касалликларга чидамли, тезпишар ва гектаридан 50-55 центнердан ҳосил берадиган, 40 процентгача тола чиқадиган, толасининг типи юксак ва чигити серёғ навларини яратиш ҳам долзарб вазифа бўлиб қолмоқда.

Пленумда алоҳида уқдирилганидек, пахтачиликни бундан буён янада интенсивлаш ва пахта сифатини яхшилаш вазифаларининг кўлами ва мураккаблиги жойларда экономикага партиявий раҳбарликни муттасил такомиллаштиришни, коммунистлар, комсомоллар ва барча меҳнаткашларнинг бутун куч-ғайратларини пахтачиликни кескин юксалтириш учун курашга тўла сафарбар этишни, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни талаблар даражасига кўтаришни тақозо қилади. Кадрлар билан ишлашдаги мавжуд имкониятлардан оқилона, ишнинг кўзини билиб, КПСС XXVI съезди талабларига қатъий риоя қилган ҳолда фойдаланиш, кадрларни ғамхўрлик билан камол топтириш, агросаноат комплексининг ҳамма бўғинларини биринчи навбатда ўзини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг истеъдодли ташкилотчилари сифатида кўрсатган, сиёсий етук, одамларни галдаги вазифаларни бажариш учун жипслаштириш маҳоратига эга бўлган, меҳнат коллективларида ишчанлик, ижодий ташаббускорлик вазиятини вужудга келтира оладиган мутахассислар ҳисобига мустаҳкамлаш керак.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бутун ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишлари пахтачиликни интенсивлаш ва пахта сифатини яхшилаш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми талаблари даражасида уюштирилиши, меҳнаткашларнинг куч-ғайратлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдириб, шонли юбилейни коммунистик қурилишда, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишда янги-янги муваффақиятларга эришиш учун курашга сафарбар этилиши лозим.

СССР 60 — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА УЛКАН МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

Республикамизнинг барча пахтакор хўжаликларида ҳосилни йиғиб-териб олиш учун қизғин кураш авж олиб бормоқда. Тайёрлов пунктларида, пахта тозалаш заводларида ҳам долзарб кунлар бошланди. «Оқ олтин» тоғларининг дастлабки чўққилари пайдо бўлаётир. Суратда: Пахтачи районидаги Зиёвуддин пахта тозалаш заводида юксалаётган дастлабки хирмонлар акс эттирилган.

Т. Норқулов фотоси.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1981 йил мавсуми бошидан давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Фарғона области (область партия комитетининг секретари Ҳ. Умаров, область ижроия комитетининг раиси А. Рустамов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи В. Ким, область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи М. Мирзаахмедов, Сельхозтехника область бирлашмасининг раиси С. Ғафуров, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи К. Расулов, область комсомол комитетининг секретари И. Фозилов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Т. Тўйчиев). Бу область пахта тайёрлаш планини 6,01 процент бажарган;

Сурхондарё области (область партия комитетининг секретари А. Каримов, область ижроия комитетининг раиси Н. Туробов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Иброҳимов, область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи Б. Бозоров, Сельхозтехника область бирлашмасининг раиси Х. Жабборов, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи А. Намозов, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Ҳ. Саидаҳмедов). Бу область пахта тайёрлаш планини (ингичка толали пахта ҳосили ҳам шу ҳисобга киради) 4,92 процент бажарган;

Фарғона областининг Киров райони (район партия комитетининг секретари С. Марасулов, район ижроия комитетининг раиси И. Саидов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Ҳайдаров, Сельхозтехника район бирлашмаси бошқарувчиси М. Усмонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи У. Мақсудов, район комсомол комитетининг секретари А. Мақсумова, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Б. Арслонов). Бу район пахта тайёрлаш планини 20,01 процент бажарган;

Бухоро областининг Коғон райони (район партия комитетининг секретари Т. Бақоев, район ижроия комитетининг раиси М. Баратов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи И. Худойқулов, Сельхозтехника район бирлашмаси бошқарувчиси Ш. Саломов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. Ғафуров, район комсомол комитетининг секретари Ш. Отаулласв, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Т. Шарипов). Бу район пахта тайёрлаш планини 9,73 процент бажарган;

Сурхондарё областининг қўриқдаги Шеробод райони (район партия комитетининг секретари Э. Эргашев, район ижроия комитетининг раиси Ж. Абдулҳакимов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Чориев, Сельхозтехника район бирлашмаси бошқарувчиси А. Раҳматов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Б. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Р. Маматқулов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Н. Жабборов). Бу район пахта тайёрлаш планини 5,91 процент бажарган;

Бухоро областининг Ғиждувон райони (район партия комитетининг секретари С. Раҳимов, район ижроия комитетининг раиси М. Мақсудов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Равшанов, Сельхозтехника район бирлашмаси бошқарувчиси Н. Бўстонов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи Ш. Хусанов, район комсомол комитетининг секретари Ю. Наврўзов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси С. Содиқов). Бу район пахта тайёрлаш планини 10,93 процент бажариб, ингичка толали пахта ҳосили тайёрлашни 17,5 процент таъминлаган;

Фарғона область Киров районидаги Киров номли совхоз (совхоз директори Ҳ. Турдиев, партия ташкилотининг секретари Д. Маҳкамов, ишчилар комитетининг раиси О. Обидов, комсомол комитетининг секретари А. Абдуғаниев). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 27,02 процент бажарган;

Бухоро область Коғон районининг қўриқдаги 1-совхози (совхоз директори Э. Саидов, партия ташкилотининг секретари Ч. Қурбонов, ишчилар комитетининг раиси Т. Қурбонов, комсомол комитетининг секретари Б. Назаров). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 102,82 процент бажарган;

Сурхондарё область Қумқўрғон районидаги Ульянов номли совхоз (совхоз директори Ғ. Жабборов, партия ташкилотининг секретари А. Холиқов, ишчилар комитетининг раиси Ш. Эшназаров, комсомол комитетининг секретари Э. Чориев). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 7,35 процент бажариб, ингичка толали пахта ҳосили тайёрлашни 8,26 процент таъминлаган;

Фарғона область Киров районидаги «Москва» колхози (колхоз правлениесининг раиси М. Мадаминов, партия ташкилотининг секретари А. Маҳкамов, касаба союз комитетининг раиси Ф. Тошматов, комсомол комитетининг секретари А. Мамадиев). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 23,83 процент бажарган;

Сурхондарё область Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхози (колхоз правлениесининг раиси Э. Остонақулов, партия ташкилотининг секретари А. Қароров, касаба союз комитетининг раиси А. Дўрмонов, комсомол комитетининг секретари У. Алмонов). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 9,42 процент бажариб, ингичка толали пахта ҳосили тайёрлашни 9,59 процент таъминлаган.

КРЕМЛДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов 11 сентябрда Япониянинг таниқли жамоат арбоби, чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Япония уюшмасининг президенти С. Мацумаэни, шунингдек Япония парламенти маслаҳатчилар палатаси ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари Т. Мацумаэни қабул қилди.

С. Мацумаэ Совет — Япония муносабатларининг ҳозирги аҳволидан ташвишланаётганини изҳор этди ҳамда шу муносабатларни яхшилаш йўллари тўғрисида ўзининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга ёзган хатида баён этган мулоҳазаларини айтиб берди. У Совет Иттифоқининг КПСС XXVI съездида ўртага қўйган тинчлик ташаббусларини юксак баҳолади.

Н. А. Тихонов юборилган хат учун Л. И. Брежневнинг миннатдорчилигини изҳор қилди ҳамда хатдаги кўпгина фикрлар Совет Иттифоқининг СССР билан Япония ўртасидаги муносабатларни яхшилаш борасидаги таклифларига мувофиқ эканини айтди. Иккала мамлакатнинг куч-ғайратлари билан Совет — Япония муносабатларини яхшилаш йўллари топилишига Совет Иттифоқидагилар аминдирлар. Биз шундай қилишга тайёрмиз. Япония томони ҳам масалага реалистик ёндашиши ва икки томонлама муносабатларни ривожлантиришга ҳалақит берувчи беҳуда масалаларни ўртага қўймаслиги муҳимдир. (ТАСС).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,29	7,30	0,04	0,18
Бухоро	2,10	7,21	—	—
Сурхондарё	1,48	6,40	0,11	0,25
Қашқадарё	0,55	2,66	—	0,01
Андижон	0,47	1,88	—	—
Наманган	0,42	1,03	—	—
Тошкент	0,15	0,64	—	—
Сирдарё	0,11	0,38	—	—
Самарқанд	0,01	0,02	—	—
Жиззах	—	0,01	—	—
Хоразм	—	—	—	—
ҚҚАССР	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,62	2,58	0,02	0,04
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Бухоро	0,41	8,46	—	—
Сурхондарё	1,30	5,94	—	—
Қашқадарё	0,21	0,60	—	—
Наманган	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,87	4,46	—	—

БИРИНЧИ БЎЛИБ

ФАРҒОНА («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). Киров районидаги пешқадам «Москва» колхозидан хушхабар олинди. Хўжаликнинг ўртоқ Ў. Охунов бошлиқ бригадасига қарашли Абдулаҳад Шодиев бошқараётган звено районда биринчи бўлиб зафар маррасига етиб келди. Аҳил коллектив 10 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 29 ўрнига 30,5 центнердан ҳосил йиғиб олди.

Звено далаларида терим юксак суръатлар билан давом этмоқда.

Район хўжаликларида ғалаба рапортига имзо чекаётган звенолар сони кун сайин кўпаймоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ХЎЖАЙЛИ РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан план ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган муваффақиятлари учун ҳамда ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги **Ленин номли колхоз** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

1981 йил 11 сентябрь,
Тошкент шаҳри.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

12 сентябрь куни халқ депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлди. Сессия қатнашчилари 1981 йилги пахта ҳосилини уюшқоқлик билан қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш соҳасида областдаги маҳаллий Советларнинг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Депутатлар область халқ контроли комитетининг иши тўғрисидаги ахборотни ҳам тингладилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Ер ости ишларидаги ишчиларнинг тариф ставкалари ўрта ҳисобда 27 процент, очиқ кон ишларидаги ишчиларники 23-24 процент ва бошқа ишлардаги ишчиларники 18-20 процент оширилади. Мазкур ишчиларнинг тариф ставкаларини меҳнат шароитларига қараб табақалаштириш кучайтирилсин, шу мақсадда алоҳида зарарли ва оғир меҳнат шароитларидаги ер ости ишларида 10 ва 20 процент, очиқ кон ишларида 7 процент оширилган тариф ставкалари жорий этилсин.

Кўмир (сланец) саноатида ҳамда кўмир (сланец) шахталари ва разрезлари қуриш (реконструкция қилиш) соҳасидаги кон ишларида ишловчи раҳбар ва инженер-техник ходимларнинг мансаб окладлари оширилади. Айни вақтда кўмир (сланец) саноатидаги технология темир йўли ва автомобиль транспорти ходимларининг, шунингдек ҳарбийлаштирилган кон-қутқариш қисмлари ҳамда СССР давлат кончилик-техника назорати кўмир (сланец) шахта ва разрезларида хизмат қилувчи район кон-техника инспекциялари ходимларининг тариф ставкалари ва мансаб окладлари оширилади.

Тариф ставкалари ва мансаб окладларини Донецк, Кузнецк, Қарағанда, Экибастуз ва Печора кўмир ҳавзаларида 1982 йил 1 кварталидан ошириш мўлжалланмоқда. Мамлакатнинг бошқа районларида янги тариф ставкалари ва мансаб окладларини жорий этиш муддатлари 1983 йилги планда кўзда тутилади.

Тариф ставкаларини ва мансаб окладларини ошириш билан айни бир вақтда кўмир қазиб чиқариш юзасидан қўшимча топшириқлар белгилашни тўхтатиш назарда тутилади. Қабул этилган қарорда ишчиларга иш ҳақи фондидан, шунингдек раҳбар ва инженер-техник ходимларга (кон мастерлари, участкаларнинг мастерлари, катта мастерлари, смена ва участка бошлиқлари ҳамда бошқа инженер-техник ходимлардан ташқари) моддий рағбатлантириш фондидан хўжалик фаолиятининг асосий натижалари учун тўланадиган мукофотларнинг энг кўп миқдорлари чегараси белгилаб қўйилди.

СССР Меҳнат ва социал-масалалар давлат комитетига СССР Госплани, СССР Молия министрлиги, ВЦСПС билан биргаликда ҳамда СССР Кўмир саноати министрлиги ва РСФСР Ёқилғи саноати министрлиги иштирокида ходимларнинг тариф ставкалари ва мансаб окладлари конкрет миқдорлари тўғрисидаги, шунингдек улар меҳнатига ҳақ тўлашнинг бошқа шарт-шароитларини ўзгартириш ҳақидаги таклифларни СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

СССР министрликларига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, кўмир (сланец) саноати ва шахта қурилиши ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари) ва ташкилотларига:

кўмир ва сланец қазиб олиш ва бойитиш ҳажмларини кўпайтиришдан, унинг сифатини яхшилашдан, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишдан, янги шахта ва разрезларни ўз вақтида ишга туширишдан ҳамда уларнинг лойиҳа қувватларини ўзлаштиришдан, меҳнат ресурсларини янада оқилона ишга солишдан ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан ходимларнинг моддий манфаатдорлигини кучайтириш;

меҳнатни ташкил этиш ва нормалашнинг аҳволини яхшилаш, бунинг учун корхоналарда кон техникасини озроқ ходимлар иштирокида тўла қувват билан ишлатишдан ишчиларнинг моддий манфаатдорлигини таъминлайдиган агрегат иш нормаларини, шунингдек вақтбай ишчилар учун нормаланган топшириқларни кенг жорий этиш;

бригада аъзоларининг бир-бирини ўрнини кенг миқёсда босиши ва уларнинг иш вақтидан тўла-тўкис фойдаланиши асосида меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формаси самарадорлигини ошириш мақсадида қўшимча шароитлар яратиш учун кенг профилдаги ишчилар тайёрлашни таъминлаш;

ходимларни мукофотлаш тўғрисидаги қоидаларни қайта кўриб чиқиш ҳамда тиғиз план топшириқларини қабул қилишдан ва бажаришдан, ресурсларни ғоят самарали ишга солишдан уларнинг моддий манфаатдорлигини кучайтиришни таъминлайдиган янги қоидаларни тариф ставкалари ва мансаб окладлари оширилиши билан айни бир вақтда жорий этиш таклиф қилинди.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, министрликлар ва идораларга, бирлашмаларнинг, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарларига ушбу қарорга мувофиқ ўтказиладиган тадбирларнинг аҳамиятини тушунтириш юзасидан оммавий-сиёсий ишни кенг авж олдириш ҳамда ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг кенг иштироки билан меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартларини жорий этишга тайёргарлик кўрилишини ҳамда ўн биринчи беш йиллик топшириқларини шу асосда муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажаришни таъминлаш топширилди.

СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИДА

1981 йилнинг 4 сентябридан 12 сентябригача бўлган даврда Белоруссия, Балтика бўйи ҳарбий округларининг территориясида ва Балтика денгизининг акваториясида СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали **Д. Ф. Устинов** раҳбарлигида СССР Қуролли Кучлари қўшинлари ва флоти кучларининг «Ғарб-81» машқлари ўтказилди.

Машқлар давомида қўшин хиллари ва турлари қўшилмалари ҳамда қисмлари қўшма жанговар ҳаракатларни олиб бориш чоғида жанговар уюшқоқлик ва ҳамжиҳатлик масалалари пишиқтирилди.

Раҳбарларнинг баҳо беришларича, машқлар уюшқоқлик билан ўтган ва ибратли бўлган. Машқлар штабларнинг оператив тактик тайёргарлик даражаси, қўшинлар ва флот кучларининг даладаги, ҳаводаги ва денгиздаги таълим савияси ошганлигини кўрсатди.

Машқларда қўйилган мақсадларга эришилган. Машқларда қатнашган қўшинлар, флот ва штаб кучлари доимий турадиган жойларига қайтиб бормоқдалар.

ЛИХАЧЕВ НОМЛИ МОСКВА АВТОЗАВОДИ ИШЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ПОЛЬША ИШЧИЛАРИГА

МАКТУБИ

Азиз ўртоқлар!

Биз барча совет кишилари сингари қардош Польшада рўй бераётган воқеаларни диққат билан кузатиб бораяпмиз. Аввал бошда мамлакатингизда анархия ва пароканадаликни авж олдирувчи кучлар социализмни «тузатиш», «янгилаш» зарурлиги тўғрисидаги гаплар билан ниқоблаган бўлсалар, эндиликда кўриб турибмизки, улар ҳар қандай ниқобни ҳам улоқтириб ташлаб, тўғридан тўғри контрреволюцияга даъват этмоқдалар. Уларнинг барча хатти-ҳаракатлари бир мақсадга — ПХРда социализм асосларини қўпоришга қаратилган.

Шунинг учун ҳам бизни Польшанинг тақдири ташвишлантиради ва «Бирдамлик» съезди ўтказилиши муносабати билан бу ташвиш яна ҳам кучайди. Бу съезд Польша ишчилар синфининг қаҳрамонона кураши натижаларини ёмонлаш белгиси остида ўтаётганлиги кишига алам қилади. Польша ишчилар синфи қардош мамлакатларнинг халқлари ёрдамида ўз ватанини вайроналар ва култепалардан тиклаган, уни янги эркин ҳаёт сари отлантирган эди. Ишчилар синфининг душманларигина халқ Польшасининг иттифоқчилари ва дўстларига туҳмат қилишдек шундай пасткашлик даражасигача етишлари мумкин. Гданьскдаги съезднинг қарорларида Польшада социализм қуриш истагига ишора ҳам қилингани йўқ. Аксинча бу қарорлар йил мобайнида танглик умуммиллий кўлам касб этганлигидан заҳархандалик ва тез орада бундан ҳам ёмон бўлади, деган дўқ-пўписалар билан тўлиб тошгандир. «Бирдамлик»ни бошқараётган жаноблар ана шунга олиб бормоқдалар.

Съездда қабул қилинган «Шарқий Европа халқларига мурожаатнома» деб аталмиш нома бизни ғоят дарғазаб қилди. Биз шу мурожаатнома билан танишиб чиқдик ва унда социализмга қарши қаҳр-ғазабдан бошқа ҳеч нарса йўқлигини кўрдик. Ана шундай позицияда туриб, биз—совет ишчиларини қандай яшашга ўргатмоқчи бўладилар. Мурожаатнома авторлари бизни ўз-ўзимиздан воз кечишга, меҳнатимиз, курашимиз самараларидан воз кечишга, империализмга қарши жангларда ҳалок бўлган миллион-миллион кишиларга хоинлик қилишимизга, коммунистик келажагимизга хоинлик қилишга даъват этадилар.

Бундай иғвогарликлар совет кишиларининг ҳамиша ғазаби ва норозиликларига дуч келган. Польша ва Польша диёрига ёт бўлмасалар албатта «Бирдамлик» раҳбарларининг ўзлари ҳам мавжудликлари учун қарздор бўлган мамлакатга ва қаҳрамон халққа қўл кўтарадиган кишилар бундан бошқача ҳис-туйғуларни кута олмайдилар.

Польша ишчиси, синфдош қардошимиз социализм душманларига, ўзининг синфий душманларига қандай қилиб «касаба союзлар», «меҳнаткашлар», «халқ манфаатлари» деган сўзлар билан ниқобланишга йўл қўйиб берганлиги ажабланарлидир. Беҳаё авантюрачилар билан иғвогарлар ишчилар муҳити орасига кириб олиб ишчилар номидан иш кўришларига қандай йўл қўйилди экан? Ахир, бу кишилар Польшани капитализм йўлига судраяптилар, ишчиларга эксплуатация бўйинтуруғини мажбуран тиқиштиришни хохлаяптилар.

Яна бир гапни айтиб ўтмасдан бўлмайди. Совет Иттифоқида, Халқ Польшасида бошқа қардош мамлакатларда нимаики яратилган бўлса, уларнинг ҳаммаси халқларимиз астойдил ижодий меҳнатининг натижасидир. Барча муваффақиятларимизнинг негизи хавфсизлигимизнинг пойдевори меҳнат ва фақат меҳнат бўлиб келди ва абадий шундай бўлиб қолаверади. Меҳнат қилишга халақит бераётган, ғавғо чиқаришга, халқ ҳокимиятига ишончсизлик туғдиришга уринаётган сафсатабоз иғвогарлар биринчи навбатда оддий кишиларни — ишчилар, деҳқонлар, соф виждонли зиёлиларни бебаҳра қиляптилар. Ўтган йиллар ичида гўё «Бирдамлик» кўрсатган ғамхўрликлари натижасида уйимда маъмурчилик, дастурхоним тўкин, жойим файзли бўлиб қолдими, деб ўзингизга ўзингиз савол бериб кўринг.

Биз автозаводчилар, Польша ишчилари, меҳнат аҳли социализмнинг ғалабаларини ҳимоя этиш, синфий душманни тўхтатиб қолиш учун ўзида куч, мардлик ва қатъият топа биладилар, деб ишонишни хохлаймиз. Бу ишда сиз совет кишиларининг бирдамлиги ва мададига ҳамиша суянавершингиз мумкин.

Ушбу мактуб И. А. Лихачев номли Москва автозаводи 70 минг кишилик коллективи цехлари ва бўлинмаларининг ишчилар йиғилишларида 1981 йил 11 сентябрда қабул қилинган.

«ЭНАГАЛАР» КЎП-У, КВАРТИРА ОЗ

Муборак газ комплекси қурилиши мухбирлар пункти

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ПРАВДА ВОСТОКА» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАР ПУНКТИНИНГ ЙИГИРМА ОЛТИНЧИ ХАБАРИ

Газ тозалайдиган иккита энг янги блокнинг аппаратларида аланга ловуллаб турибди — белгиланган режа бажарилди! Суюқ олтингугурт қимматбаҳо сап-сариқ олтингугурт шу қадар кўпки, уни зарур жойларга жўнатишга улгура олишмаяпти — белгиланган режа бажарилганининг нишонаси бу! Водовод ишга туширилди! Компрессор станцияси ишга тушиш арафасида! Тез орада ғалаба рапорти берилади.

Муборакнинг уй-жой кварталлари барпо этилаётган жойдаги аҳвол эса мутлақо бошқача. Минорасимон кранлар қимирламай турибди. Гоҳ у ер, гоҳ бу ерда дурадгор ёки ғишт терувчи кўзга ташланиб қолади. Аҳён-аҳёнда бир юк машинаси ўтади-ю, ғойиб бўлади. Манзара мана шундай.

Ҳолбуки Муборак газ комплекси қурувчилари ва монтажчиларининг социалистик мажбуриятида бу йил янги қувватлар билан айни бир вақтда эллик минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириш белгиланган эди. Ҳозир конларнинг меҳнатчилари, газ кимёгарлари:

— Хўш, қани ваъда қилинган квартиралар? — деган ҳақли саволни бермоқдалар.

НОХУШ РАҚАМЛАР

Навоий шаҳрининг ажойиб намунасини бу ердагилар мутлақо тушунмаганликлари ва ҳаракат қўлланмаси қилиб олмаганликлари кўриниб турибди. Навоийда битта буюртмачи, битта пудратчи бўлса бу ерда газни қайта ишлаш заводи, «Мубарекгаз» бошқармаси, шаҳар ижроия комитети заказчилик қилмоқда. Уй-жой қуриш ишлари билан эса «Узбекгазжилстрой», «Мубарекгазпромстрой», «Кашкадарьяоблколхозстрой» трестлари, Қишлоқ қурилиши министрлигининг 19-тресты, «Кашкадарьяоблводстрой», «Узбекгидроэнергострой» ташкилотлари шуғулланмоқдалар...

«Энага»га айланиб қолган мана шу ҳар бир ташкилотнинг қуриш навбати тўғрисидаги ўз фикри, ўз эҳтиёжлари, ўз муаммолари бор.

Натижа эса нохуш бўлиб чиқмоқда. «Союзузбекгазпром» йиллик планга мувофиқ Муборакда 46172 квадрат метр уй-жой қуриб бериши керак эди. Аввал бошданоқ қаттиқ штурмчилик асосига ишлаб чиқилган мана шу планга биноан 9 ой ичида 18955 квадрат метр уй-жойни қуриб битказиш керак эди. Аммо шу 9 ой ичида, яъни сентябрнинг охирига бориб 14506 квадрат метр уй-жой битиши кутилмоқда.

Демак, октябрь, ноябрь ва декабрь ойларида 31666 квадрат метр уй-жой қурилиши керак бўлади. Бу -- ўнтадан ортиқ кўп қаватли уй демакдир. Шундан иккита ёки учтаси томгача кўтарилган, биттасида тез орада пардоз ишлари бошланади, қолганларининг пойдевори учун чуқур қазиб қўйилган, холос.

НИМА ЕТИШМАЙДИ?

«Союзузбекгазпром» бирлашмаси тузган ёш трест — «Узбекгазжилстрой» Муборакдаги энг катта пудратчи ташкилот ҳисобланади. Бу ташкилот завод учун 20 минг квадрат метрга яқин уй-жой қуриб бериши керак эди, аммо ҳозирча бир квадрат метр ҳам уй қурилгани йўқ. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки республикада биронта мана шундай қурилиш трести топилмаса керак. Унинг, аслида, ҳеч қандай саноат базаси йўқ бўлса ҳам, аммо уйларни кетма-кет қуриши лозим. Товар бетон, ҳар қандай қурилиш деталлари ва конструкциялари кўпдан-кўп ташкилотлардан ялиниб-ёлвориб, бир амаллаб «ундириб» олинади, аммо бу иш ҳамиша ҳам муваффақиятли бўлиб чиқаётгани йўқ.

Матбуотда неча марталаб қилинган танқидлардан кейин Қўқон билан Бухоро, ниҳоят, ғишт юборишди. Энди йиғма темир-бетон керак, унинг қаердан олиниши даргумон. «Узстройиндустрия», «Глэвташкентстрой», Навоий қурилиш бошқармаси, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги каби мўътабар ташкилотлар худди тил бириктириб олгандек, Муборак қурувчиларини бекор қолдиришяпти. Улар ёш шаҳарга қоплама ғовак плиталар, пойдевор блоклари, йўлка плиталар ва бордюрлар, тайёр зинапоялар, иссиқ сув ва буғ юбориладиган қувурларнинг ҳамда канализация қудуқларининг элементлари каби материалларни юбормаяптилар. Уларни етказиб беришнинг ҳамма муддатлари аллақачон ўтиб кетди, 12,8 минг кубометр темир-бетондан Муборак атиги 3,9 минг куб метрини олди.

Квартира йўқлиги сабабли ишчиларнинг етишмаслиги ҳам ҳисобга олинса, Муборакдаги уй-жой қурилиш плани ҳозир нақадар мушкул аҳволга тушиб қолганлиги равшан бўлади.

Бошқа пудратчилар ҳам бир талай қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Масалан, «Мубарекгазпромстрой» тресты Бухоро областининг корхоналаридан бир неча юз тонна керамзитни аллақачон олиши керак эди, аммо ваъда қилинган керамзит йўқлиги сабабли маданий-маиший объектларнинг қурилиши кечикиб кетди.

ХИРА «МАШЪАЛ»

Муборак чеккасида «Факел» («Машъал») деган посёлка қурилмоқда. Бу ерда бир ва икки квартирали ўнлаб бир қаватли коттежлар қуриш режалаштирилган. Олтмишта бир қаватли уйга одамлар кўчиб киришди. Яна 45 та уй қурилиши керак.

Бироқ, мана шу уйларнинг ҳаммаси муваққат схемага мувофиқ электр билан таъминланмоқда. Водопровод жўмраклари фақат ҳовлиларга қўйилган. Канализация йўқлиги сабабли квартираларнинг ичига сув киритилмаган. «Узстройиндустрия» деган ташкилот водопровод қудуқлари учун темир-бетон ҳалқалар етказиб бермаганлиги сабабли канализация битмай ётибди.

Шуниси қизиқки, газчиларнинг «Машъал» деб аталган посёлкасида газ йўқ.

Бу ер кейинги йилларда республикадаги ўнлаб қурилиш ташкилотлари муваффақиятли равишда тугатиб бораётган иллатларнинг ўзига хос «кўргазмаси»га ўхшайди. Мана, янги болалар боғчаси икки ҳафтадан кейин тайёр бўлади. Аммо ота-оналар бу ерга ўз фарзандларини қандай қилиб келтиришар экан? Негаки, боғча эшигига машинада ҳам, пиёда ҳам яқинлашиб бўлмайди.

* * *

Муборакдаги уй-жой қурилишининг аҳволини тузатиб олса бўлади. Бироқ, бунинг учун «Союзузбекгазпром» бирлашмасининг ўзи, бу ерда иш олиб бораётган барча республика идоралари, Қашқадарё область ташкилотлари қурувчиларга тез ва амалий ёрдам беришлари керак. Материаллар юборилиши, одамлар келтирилиши, техника таъминоти яхшиланиши лозим. Ҳамма ишлар кун сайин контрол қилиб турилиши керак. Одамларга ғамхўрлик қилиниши зарур.

Бу ишларнинг ҳаммасини ҳеч кечиктирмай қилиш лозим. Газчиларнинг бош шаҳрида планлаштирилган ҳажмдаги квартиралар ва социал, маданий-маиший объектлар янги қувватлар билан айни бир вақтда тайёр бўлиши керак. Фақат шундагина меҳнат муваффақиятлари тўғрисида ҳақиқатан ҳам рапорт берса бўлади. КПСС XXVI съездида масала айни мана шу тарзда қўйилган эди.

М. КАРОМОВ,
Ю. КРУЖИЛИН,
В. ПЕТРОВ,
В. ШУМАЙЛОВ.

Суратда: КПСС аъзоси, Узсельхозтехника Янгийўл район бирлашмаси устахонасининг илғор ишчиси Қаҳрамон Муҳамедов. Корхонада у 20 йилдан бери хизмат қилмоқда. Шу кунларда у Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнат беллашувида ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлаётир.

В. Сироткин фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалигида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги Ленин номли колхоз ташкил этилган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан бригадир ўрток Қобул **Жуманов**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор»**, механизатор ўрток Тўрамурот **Отамуротов**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик механизатори»** фахрий унвонларини берди ва колхоз ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада илм-фанни ривожлантириш ва юқори малакали кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун СССР Медицина фанлари академияси Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази бош директорининг ўринбосари ўрток Эдуард Никитич **Ванцян**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада химия фанини ривожлантириш ва юқори малакали кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Бухоро озиқ-овқат, енгил саноат технологияси институти ректори, профессор Нусрат Аъзамович **Парпиев**га **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

ГДАНЬСКДАГИ СЪЕЗД— АНТИСОЦИАЛИСТИК ЙИҒИН

ВАРШАВА, «Бирдамлик» съезди ишининг биринчи босқичи тугаганлиги эълон қилинди. Ана шу ташкилотнинг экстремистик доиралари съездни антисоциалистик ва антисовет пропаганда минбарига айлантирдилар. Съездда сўзланган нутқлар ва қабул қилинган ҳужжатлар Гданьскдаги йиғин ташкилотчилари ва илҳомчиларининг асил мақсадларидан ҳеч қандай шубҳа қолдирмаяпти. Съезд аслида ПБИП ва ПХР ҳукуматига қарши ошкора курашга айланиб кетди, шу билан бирга «Бирдамлик» мамлакатда ҳокимият учун олиб борилаётган ана шу курашда «барча мавжуд воситалар»дан фойдаланиш ниятидадир.

Гданьскда қабул қилинган ва «Шарқий Европа халқларига мурожаат» деб аталган мурожаат социалистик мамлакатларга нисбатан ошкора иғвогарлик, сурбетона ҳужжатдир.

«Бирдамлик» бошлиқлари Польша диёрида социализмга қарши кураш доиралари ва кўламлари ҳозирги вақтда тор бўлиб кўринган барча кимсалар ўзгаларнинг ишига аралашишдан иборат ана шу ҳаракатни бошлаб юбордилар. Калтафаҳм сиёсатдонлар империалистик қўпорувчилик марказларига хизмат қилишга уриниб, Польша билан қўшни бўлган мамлакатлардаги социалистик структураларга таъсир ўтказишга уринмоқдалар. Уларга, шунингдек уларнинг Ғарб мамлакатларидаги хўжайинларига касаба союз воситаларидан фойдаланиб, ПХР билан иттифоқдош бўлган мамлакатлардаги социализмнинг ҳужумкор ҳаракатига зарар етказиш мумкин, деб ўйлайдилар.

Хўш, бу хитобнома аслида ким номидан қабул қилинди? Маълумки, «Касаба союз съезди» деб аталган Гданьскдаги бу антисоциалистик йиғин асли моҳияти билан «Бирдамлик» аппарати штатли ходимларининг, «Мустақил Польша конфедерацияси» деб аталмиш Кос-кор контрреволюцион-антисоциалистик гуруҳлари намояндаларининг йиғини бўлди. Турли тусдаги контрреволюционерларнинг бутун бир йиғиндиси, шу жумладан империалистик махсус хизматларнинг агентлари, Польшада социализмни, халқ ҳокимиятини ёқтирмайдиган кимсаларнинг ҳаммаси Польша социалистик давлатининг негизларини барбод этишга, ПХРнинг халқаро иттифоқларини бузишга, оқибат натижада Польшада буржуа тартибларини тиклашга ҳаракат қилмоқдалар. Худди шу унсурларнинг талаби билан мазкур қабиҳ «мурожаат» қабул қилинди. Уларнинг уринишлари беҳудадир.

Совет Иттифоқи билан Польша ишчилар синфини қардошлик, манфаатларнинг бирлиги, социалистик мақсадларнинг муштараклиги бир-бири билан боғлаб турибди ва бу ришталарни «халқ дўстлари» либосини кийган реакциячиларнинг ҳар қандай зўр бериши буза олмайди.

Бошқа нарса ҳам эътиборни ўзига жалб этади. Съездда ПБИП ва ҳукуматнинг мамлакатда аҳволни нормаллаштиришга қаратилган чораларига ҳам кескин равишда ҳужум қилинди.

Съездда Польша халқ давлатининг конституцион принципларига қарши ҳужум авж олдириб юборилди ва ҳатто ПБИПнинг жамиятдаги раҳбарлик ролини танимаслик тўғрисидаги юзаки таклиф ҳам овозга қўйилди. Шундай қилиб поляк халқининг революцион ғалабаларини, Польшанинг мустақиллиги ва суверенитети учун олиб борилган курашни йўққа чиқармоқчи бўладилар.

Съезднинг тинчлик ва қуролсизланиш масаласида тутган позицияси диққатга сазовордир. Делегатларнинг кўпчилиги халқларнинг тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-ғайратини қўллаб-қувватлаш ҳақидаги резолюцияга қарши фикр билдирдилар.

Гданьскдаги йиғинда ошкора антисоциалистик, антисовет мазмундаги турли кўргазмалар, фильмларни томоша қилиш ташкил этилди.

Гданьскдаги «Бирдамлик» съезди, унинг қатнашчилари айтганидек, бу ҳокимиятни қўлга олиш учун тайёргарлик кўраётган кучларнинг кўригидир.

Бу жаноблар шу қадар ҳаддидан ошиб кетдиларки, ўзларининг иғвогарлик ва авантюристик ҳаракатларига нисбатан ғазаб ва нафрат ўсиб бораётганлигини кўрмаяптилар, уларнинг бу ҳаракатлари Польшадаги бусиз ҳам мураккаб аҳволни янада оғирлаштирмоқда.

БУГУН—ТАНКЧИЛАР КУНИ

ЗИРҲЛИ ҚАЛҚОН

Ёшлар билан учрашувлардан бирида менга: «Сиз кўп марта атакага боргансиз, танк ичида ёнгансиз, ҳаммасини яна бошдан бошлашга тўғри келса, ким бўлар эдингиз?» деган саволни беришди. Мен ўйлаб ўтирмай, «Танкчи ва фақат танкчи бўлардим!» — деб жавоб қилдим. Ҳақиқатан ҳам қуруқликдаги қўшинларнинг асосий зарбдор кучи бўлган танк қўшинларида хизмат қилишим билан фахрланаман.

Совет танкчи қўшинлари бошқа турдаги қўшинлар қатори герман фашизми ва япон милитаризми устидан ғалаба қозонишга муносиб ҳисса қўшди. Сон-саноқсиз қурбонлар эвазига қўлга киритилган, оналар ва беваларнинг кўз ёшлари билан ювилган Ғалаба совет халқининг тинч ҳаёти ва меҳнатида, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқларининг тинч ҳаёти ва меҳнатида яшамоқда. Совет Армиясининг халоскорлик миссияси фашистлар қуллигидан ва милитаристик зулмдан қутқазилган Европа ва Осиёдаги 13 мамлакат халқлари хотирасида яшамоқда.

Халқимиз танкчилар куни анъанавий байрамини бу йил 13 сентябрда нишонлайди. Шу байрам куни мен Москвадан Берлингача ва Прагагача бўлган оғир фронт йўлларини эслар эканман, совет солдатининг, у қайси турдаги қўшиндан бўлмасин, қаҳрамонона ҳаётига тасанно айтаман. Бронетанк қўшинларининг кучи қудратли жанговар техникадагина эмас, энг аввало жанговар машиналар ишониб топширилган кишиларда эканлигига мен ўз кўзим билан кўриб ишонч ҳосил қилганман. Бизнинг танкчиларимиз ҳар томонлама баркамол, сиёсий етук, жисмоний чиниққан, ўз социалистик Ватанига, Коммунистик партияга, совет халқига чексиз садоқатли жангчилардир. Улар ўтган уруш йилларида ана шундай эдилар. Фронтчиларнинг ўғиллари ва неваралари — ҳозирги танкчиларимиз ҳам шундайлигини биламан.

Ўтган урушни хотирлар эканмиз, ҳозир АҚШ бошчилигидаги НАТО мамлакатлари империалистлари таҳдид қилаётган уруш тўғрисида ўйламай қололмаймиз. Ғалаба кунидан XX асрнинг урушсиз ўтган даври бошланади. Бу давр катта урушларсиз ўтди. Аммо шу вақт ичида империалистлар айби билан ер шарида озгина тўқнашув бўлгани йўқ, баъзилари эса ҳамон давом этмоқда.

Совет халқига уруш керак эмас. Бизга урушнинг вайрон қилувчи воситалари, жумладан танкларнинг ҳам керак бўлмаслиги мумкин эди. Лекин биз Совет давлатининг тинчликсевар интилишлари, Совет ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган жуда кўп таклифлари, унинг Тинчлик программаси, ялписига ва тўла қуролсизланиш программаси баъзи капиталистик мамлакатлар томонидан қўллаб-қувватланмаётганлигини ҳисобга олмай қололмаймиз. Империалистик давлатларнинг ва аввало АҚШнинг реакцион доиралари айби билан 80-йиллар арафасида халқаро вазият кескинлашди. НАТОнинг, асосан АҚШнинг урушқоқ доиралари қуролланиш пойгасини авж олдирмоқдалар. Америка маъмуриятининг энг шафқатсиз оммавий қирғин қуроли — нейтрон бомбаси ишлаб чиқаришни бошлаш тўғрисидаги қарорига бутун жаҳон ғазаб билан қарши чиқмоқда.

Совет Иттифоқи Варшава шартномаси қатнашчилари бўлган давлатлар билан маслаҳатлашиб, Марказий Европадаги ўз қўшинлари сонини қисқартирди. ГДР территориясидан 20 минг ҳарбий хизматчи, мингта танк ва маълум миқдордаги бошқа техника олиб чиқиб кетилди. «Биз НАТО мамлакатлари ҳукуматларини социалистик давлатлар ташаббусига етарли баҳо бериб, биздан ўрнак олишларига чақирамиз, — деди Л. И. Брежнев Берлинда Республика саройида ГДРнинг 30 йиллиги кунида.

Ўшандан буён анча вақт ўтди, Ғарбда эса НАТОнинг жанговар қудратини ошириш тўлқини ҳали тингани йўқ. АҚШ тазйиқи остида бу тўлқин хатто кучаймоқда. Чет эллардаги, жумладан Европадаги Америка қўшинлари сони йилдан-йилга кўпаймоқда. 1980 йилда уларнинг сони яна 22 минг кишига кўпайди. Оддий қурол-яроғлар, жумладан танклар сони кўпайтирилмоқда. НАТО Европани янги ракеталар учун старт майдонига айлантиришга тайёрламоқда.

Ана шундай мураккаб ва қарама-қарши вазиятда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати армия ва флотни совет халқининг тинч яратувчилик меҳнатини бузишга ботинадиган ҳар қандай агрессорни тор-мор қилишни таъминлайдиган даражада сақлаб туриш учун ҳамма зарур чораларни кўрмоқдалар.

Сўнгги йилларда Совет танк қўшинларининг жанговар қудрати беқиёс ошди. Урушнинг тажрибаларини, фан ва техниканинг сўнгги ютуқларини ҳисобга олиб яратилган замонавий танклар бу қўшинлар қудратининг негизини ташкил этади. Танкларнинг учта асосий кўрсаткичи — ўт очиш қудрати, зирҳли ҳимояси, ҳаракатчанлиги жиддий яхшиланди. Замонавий танклар тунда кўришга мослаштирилган махсус приборлар билан жиҳозланган. Улар тунда ҳам худди кундузгидек ҳаракат қилиб, ўт очиши мумкин, дарёлардан, сув остидан ўта олади ва улардан ҳарбий десант сифатида фойдаланиш мумкин.

Танк жанги — бу олов ва зирх курашидир. Стабилизаторлар туфайли танкка ўрнатилган тўп ҳар қандай шароитда ҳам қимирламай туради. Шу тариқа тўхтамай туриб, нишонга аниқ ўт очиш имконияти туғилди. Бу эса танкнинг аҳамиятини янада оширди. Ҳозирги вақтда замонавий танкларнинг тўртинчи хусусияти ҳам пайдо бўлди. Бу хусусият ядро қуролининг вайрон қилувчи факторларига нисбатан чидамлиликдир. Танк қўшинларининг янада ривожлантирилиши тўғрисида умуман гапириладиган бўлса уни Қуролли Кучларимизнинг умумий ҳар томонлама тараққиёти ва такомилидан ажратиб бўлмайди.

Бошқа қўшин турларининг жангчилари каби совет танкчилари ҳам ўз жанговар маҳоратларини изчиллик билан оширмоқдалар, ҳозирги замон умумқўшин жанги мураккаб шароитида ҳаракат қилиш қобилиятини такомиллаштирмоқдалар. Улар дала машқларида кечаю-кундуз узоқ муддатли марш ўтказиб, тўхтовсиз жангга кириб, дарёлардан ўтмоқдалар, тезкорлик билан ҳужум қилиб, зарур бўлган тақдирда мудофаага ўтмоқдалар.

Танкчи жангчилар партия ва ҳукуматнинг биринчи даъвати биланоқ Қуролли Кучларимиз барча жангчилари билан биргаликда ўз ватанпарварлик бурчларини бажаришга тайёрдирлар.

Давид ДРАГУНСКИЙ,
танк қўшинлари генерал-полковниги, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

(АПН).

ЭРТАГА ТОЖИКИСТОНДА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

ҚУТЛУҒ АНЪАНА

СССР ёзувчиларининг VII съездида ижодий союз ташкилотларининг халқ билан алоқалари янада мустаҳкамланиб, кўп қиррали ва таъсирчан формалари намоён бўлаётганлиги хушнудлик билан таъкидланди. Жумладан, совет адабиёти кунлари, қардош халқлар адабиёт ва санъат кунлари ўзининг бекиёс оммавийлиги билан шуҳрат қозонди, адиблар ва меҳнат аҳли ўртасидаги мазмундор мулоқот сифатида ҳаётимизга қутлуғ анъана бўлиб кирди. Шу йилнинг гўзал баҳор фаслида республикамизда ўтказилган Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунлари халқларимиз дўстлиги ва қардошлигининг, бирлигимиз куч-қудратининг, социалистик маданиятларимиз гуллаб-яшнаётганлигининг ғоят ёрқин намойишига айланди.

Бу дўстлигимиз илдизлари кўҳна тарихимизнинг узоқ асрларига бориб тақалади. Ўтмишда халқларимиз чет эл босқинчиларининг зулмидан кўп кулфат ва озор чекканлиги, янги, порлоқ ҳаёт учун, зулмсиз ва эксплуатациясиз яшаш учун олиб борилган аёвсиз курашларда туғилиб, чиниққанлиги қардош халқ адабиёти ва санъати кунларининг тантанали очилиши маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов сўзлаган нутқида алоҳида таъкидланган эди. Дарҳақиқат, икки халқ ўтмишига назар ташлаганингда беихтиёр буюк Абдураҳмон Жомий ва Алишер Навоийнинг нуроний сиймолари намоён бўлади. Халқларимиз дўстлиги мана шу бобокалонларимиз ўртасидаги муқаддас биродарлик туйғулари билан жилоланган эди.

Ўзининг шонли олтмиш йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўраётган буюк социалистик давлатимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг бутун тарихи революцион бунёдкорлик, дўстлик ва қардошлик деган улуғвор мўъжиза билан йўғрилгандир. Тарихан жуда қисқа муддат, ниҳояти бир авлод умри мобайнида мамлакатимизда шундай янгиланиш жараёни юз бердики, бунинг натижасида меҳнаткаш халқнинг синфий ҳамкорлиги, Ўроқ ва Болғанинг бузилмас иттифоқи вужудга келиб, бекиёс мустаҳкамланди. Бу иттифоқни кўп миллатли мамлакатимизнинг барча халқлари биргаликда вужудга келтириб, вояга етказишди, камол топтиришди. Улар ўз ижодий кучларини, миллий, интернационал маданиятларини барқ урдириб ривожлантирмоқдалар. Оғир синовларда тобланган дўстлигимиз бизнинг бебаҳо бойлигимиз бўлиб, шу бойлигимиз негизида асримизнинг яна бир буюк мўъжизаси — кўп миллатли совет адабиёти вужудга келди. Уни ер юзининг барча қитъаларида эъзозламоқдалар ва унга қойил қолмоқдалар. Қойил қолаётганликларининг боиси — бу адабиёт Советлар мамлакати халқларининг етмиш етти тилида вужудга келиб, ҳозирги замон бадиий тафаккурининг чўққисига кўтарилганлигидадир.

Кўп миллатли совет адабиёти оламшумул шуҳрат қозонаётганлигида тожик ва ўзбек адабиётларининг ҳам муносиб ҳиссаси борлигидан фахрланамиз. Бу адабиётлар манбаига фикран назар ташларканмиз, Садриддин Айний, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Ғафур Ғулом, Мирзо Турсунзода, Ойбек, Ҳамид Олимжон ва бошқа салафлар номини чуқур ҳурмат ва миннатдорчилик билан тилга оламиз. Улар ўлмас ижодлари билан тинчлик ва бунёдкорликни тараннум этдилар. Партия XXVI съездида ҳақли равишда таъкидланганидек, бугунги совет маданияти барча халқларимиз яратаётган маънавий бойликларнинг уйғунлашувидир.

Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунлари иштирокчилари билан ўтказилган учрашувларимиз таассуроти ҳамон ёдимизда. Ўша маданият байрами кунларида биз КПССнинг тарихий XXVI съезди совет адабиёти олдига қўйган вазифаларни амалга ошириш йўл-йўриқларини биргаликда муҳокама этдик. «Замондошларимизнинг ёрқин образларини яратишда ижодий ходимлар, шубҳасиз, ютуқларга эришдилар, — деб таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съездга қилган Ҳисобот докладида. — Бу образлар одамларни ҳаяжонлантирмоқда, баҳсларга сабаб бўлмоқда, ҳозир ва келажак ҳақида ўйлаб кўришга ундамоқда. Партия энг яхши асарларга хос бўлган гражданлик пафосини, камчиликларга нисбатан муросасизликни, санъат жамиятимиз ҳаётига оид проблемаларни ҳал этишга фаол аралашаётганлигини табриклайди». Санъаткорларга берилган бу юксак баҳо зиммамизга жуда катта мажбуриятлар юклашини ҳис этган ҳолда, адабиётларимизнинг вазифаларини белгилаб олдик. Мўмин Қаноат ва Воҳид Зоҳидов, Фотиҳ Ниёзий ва Ҳамид Ғулом, Юсуф Акобиров ва Пиримқул Қодиров, Фазлиддин Муҳаммадиев ва Нуриддин Шукуров, Лойиқ Шерали ва Георгий Владимиров, Гулрухсор Сафиева ва бошқаларнинг қалбидан сизилиб чиққан фикрлар бунинг гувоҳи эди.

Ўшанда хайрлашув они келганида адабиёт ва санъатимизнинг бугуни ва истиқболи ҳақидаги ширин суҳбатларимизни кейинчалик, қардош Тожикистонда давом эттиришни келишиб олдик. Ўтган шу муддат ичида ҳаётимизда шонли воқеалар юз берди. СССР Олий Советининг сессияси ҳамда унда жаҳон парламентлари ва халқларига Мурожаатнома қабул қилинганлиги ана шу воқеаларнинг гултожи бўлди. Бир умр урушларсиз яшашга интилаётган совет кишиларининг ўй ва орзуларини ифодаловчи бу даъват жаҳондаги софдил инсоният қалбидан чуқур жой олди. Жаҳон осмонида қора булутлар қуюқлашиб, наҳотки ер юзи яна уруш олови алангасидан озор чекади, деган хатарли ташвиш туғилган бир пайтда бу даъват янгради.

Жаҳондаги худди шу вазиятдан ташвишланиш ҳисси СССР ёзувчиларининг навбатдаги съездида ҳам ўз ифодасини топди. Съезднинг ҳар бир иштирокчиси — делегатлар ҳам, анжуман меҳмонлари ҳам қилинган ишлар, совет адабиёти муваффақиятлари, бу адабиётнинг халқаро обрўси кучайиб бораётганлиги ҳақидагина эмас, балки, ер юзида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига қандай ҳисса қўшаётганлиги ҳақида ҳам сўз юритдилар. Зотан, давр кўп нарсаларни ўзгартириб юборди. Бу давр пухта ўйлаб, оқилона хатти-ҳаракат қилишни, кишилар тақдирида, характерида, дунёқарашида ўзгаришлар ясашни тақозо этмоқда. Давр шуни тақозо этаётган экан, енг шимариб ишга киришмоқ керак.

Эртага қардош ва қондош Тожикистонда очиладиган Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунлари қардош адабиётларни, маданиятларни бойитишгагина хизмат қилиб қолмасдан, маданият ва санъат намояндаларининг режаларини, вазифаларини мувофиқлаштириб олишга ёрдам беришига ишончимиз комил. Биз республикаларимиз адиблари асарларини тожик ва ўзбек тилларига таржима қилиш сифатини кескин яхшилаш масаласини жиддий ва амалий маслаҳатлашиб олишимиз даркор. Ижодий союзларимиз алоқаларини тағин ҳам пухталаб олишимиз керак. Ана шундай қилинганида, ёзувчилар группалари билан тез-тез алмашиниб туришимиз, нашр этилаётган китобларимизни бир-биримиз билан баҳам кўришимиз осонлашади, бўш, малакасиз таржималарга барҳам берилади. Бизнингча тожик ва ўзбек адибларининг энг зарур, халқ тилига тушган асарларигина ҳар икки республикада юз кўриши керак.

Тожикистонда бўладиган тантаналарда ҳассос сўз усталаридан Зулфия, Назир Сафаров, Тўлепберген Қаипбергенов, Раҳмат Файзий, Мирмуҳсин, Туроб Тўла, Шукрулло, Саид Аҳмад, Эркин Воҳидов, Назармат, Нормурод Нарзуллаев, Одил Ёқубов, Пиримқул Қодиров, Жуманиёз Жабборов, Гулчеҳра Жўраева, Урие Эдемова, Зоя Тумановалар иштирок этадилар. Улар адабиётимиз оқсоқоллари — Уйғун, Яшин, Шевердин, Москвада беш томлик асарлари тўплами нашр этилиб, кўпмиллатли совет адабиётининг олтин фондидан муносиб ўрин олган машҳур адиб Шароф Рашидов жонбозлик қилаётган адабиётимиздан вакил бўлиб борадилар. Улар ўзларининг янги-янги асарлари билан халқимизни хурсанд қилаётган Ҳаким Назир, Иззат Султон, Рамз Бобожон, Ҳамид Ғулом, Иброҳим Раҳим, Борис Пармузин, Александр Удалов, Шомил Алядин, Барот Бойқобилов, Саъдулла Кароматов, Абдулла Орипов, Эътибор Охунова, Ўктам Усмонов, Гулчеҳра Нуруллаева, Иброҳим Юсупов, Душан Файзий ва бошқа ёзувчиларнинг қалб сўзларини қардош республика меҳнат аҳлига етказадилар.

Мамлакатимиз адиблари олдида улкан вазифалар турибди. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда замонамизнинг бадиий йилномачилари бўлган тожик ва ўзбек ёзувчилари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишларига шак-шубҳа йўқ.

Сарвар АЗИМОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари.

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ рассомлари Раҳим Аҳмедов ва Неъмат Қўзибоевлар тожикистонлик ҳамкасблари билан ижодий мулоқотда.

БИЗ АЙТГАН ҚЎШИҚ

ГУЛЧЕҲРА СУЛАЙМОНОВАГА

Иккимизнинг тупроғимиз
бир кўҳна юртдир,
Ҳар иккимиз сўзимиз бир —
ман аз Бухоро,
Бир исмимиз акс-садоси —
бахтимиз бутдир.
Йўлларимиз туташ кетди —
бир тақдир аро.

Боланикнинг ўйинқароқ
қишу ёзидан
Тандир каби лозулларди
тоқи Заргарон,
Ажиб эртак сўйлар эди
қирқ қиз мозийдан,
Ғойибона қисматидан
гунг Чилдухтарон.

Нозигардон дурларидай
кўринган ҳар тош
Билмас эдик
бибиларнинг зори эканин,
Ғам-андуҳдан,
фиғонидан
қотган бу бардош
Айтолмаган, дили чўккан
озор эканин.

Ақлимиздан туман тарқаб
ёришди мубҳам —
Миноралар ўз сукутин
қила кетди шарҳ.
Нечун эрди Нодиранинг
«кўз ёши зам-зам...»
Робиянинг ғазалида
нечун гирён Шарқ.

Эрк бўлмаса бахт нимадир,
қайда табассум,
Шодмон бўлсанг, илҳом
жўшар шукрона қўшиб.
Бахт-саодат гулзоридан
биз уздик ҳусн,
Ойдин тақдир фахрияси
биз айтган қўшиқ.

Икки ёққа учиб кетдик
бамисоли қуш,
Тошкент билан Душанбага
боғланди тақдир.
Кабутардай қанотим қўш,
муҳаббатим қўш, —
— Ўзбекистон,
бир қанотим Тожикистондир.

Булбулигўё бўлибсиз
ардоқ юртида
Дейсиз: «Чу дилбар
дилрабоям
Тожикистон».
Мен дейманки: «Озод
Шарқнинг оппоқ бетида
Қуёшимсан,
дилбанд она
эй, Ўзбекистон».

Мен Сиз бўлиб, сиз мен
бўлиб куйлашсак тўлиб,
Кўз ўнгимда қучоқлашар
Чотқол — Бадахшон.
Ва бетилмоч диллар дилга
сувдай қуюлиб,
Бир дарёдай туташади
Вахшу Зарафшон.

Бир дарёки — асов юрак,
олмосдай тиниқ,
Устодларнинг теран сози,
бордир мавжида.
Бир дарёки — чилвир сочли
тўлқин бетиним,
Ул рақсида Гулрухсор бор,
Озод, Мавжуда.

Бизга Помир тоғлари ҳеч
дийдор олдида,
Дўстлик тоғи, сенсан юксак
— юксал, Қуёшим,
Қояларга суянч елка,
чўққи олдида,
Демак, бирга биродарим,
қону қардошим!

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

УЛУҒ НАМУНА

Адабий алоқаларнинг ривожида катта ёзувчилар — талантлар воситачи, кўприк вазифасини ўтайдилар. Бундай талантлар гўё нектар йиғиб келувчи асаларига ўхшаб, ўзга халқнинг маънавий бойлигини ўз халқига олиб келади, у билан ошно қилади. Бундай ёзувчиларнинг ўзи ё улар асарларини таржима қилади ёки таржимонлар эътиборини унга жалб этади, ё русча нусхаси орқали ўқишга илҳомлантиради. Борди-ю Ғафур Ғуломнинг қардош ёзувчилар ва дунёнинг прогрессив сўз санъаткорлари билан дўстлик алоқасини кўрсатувчи харита чизиладиган бўлса, кишини ҳайрон қолдирадиган манзара пайдо бўларди. Унинг дўстлари ниҳоятда кўп! Шулар орасида совет адабиётининг йирик вакили, тожик халқининг асил фарзанди Мирзо Турсунзода ҳам бор. Ғафур Ғулом билан Мирзо Турсунзода ўртасидаги дўстлик ҳавас қиладиган даражада эди. Бу дўстликнинг бош илдизи бор. Ғафур Ғулом Жомий ҳақидаги бир мақоласида «Жомий билан Навоий ўртасидаги муносабатлар асосида бу икки сиймони етказган халқлар ўртасидаги самимий қардошлик муносабатлари, орзу-истак яқинлиги, интилиш ва мақсад бирлиги ётади», деб шу омилни кўрсатиб ўтади. Ўзи ҳам шу туфайли тожик халқи эришган ютуқларни кўрганда худди ўзбек халқи ғалабасидан қувонгандек бўларди:

Яқин қуда-қудағай
қадим-қадимдан буён,
Бирининг ўғли тожик,
келини ўзбек қизи.
Отаси фарғоналик,
онаси аз Бадахшон,
Она тилиси тожик,
аммо ўзбекдир ўзи.
Ажралмас дўстлигимиз
тимсоли бўла олар
Навоий, Жомийларнинг
туғма биродарлиги.
Қондошлик, қариндошлик
аср-асрлар қолар.
Халқларнинг жудоликни
билмас дўстпарварлиги.

Ғафур Ғулом шу «Қардош тожик халқига ўзбек халқидан салом», «Тожикистон пахтакорларига» каби шеърларида тожик халқининг зафарларидан «қариндош ўзбекларнинг қувончи бениҳол» эканлигини ифодалайди.

Мирзо Турсунзода ҳам ўзбек халқи камолотидан худди шундай қувонди, ғурурланди. Шароф Рашидов «Дўстимиз, биродаримиз» деган мақоласида Мирзо Турсунзоданинг ана шу фазилатини таъкидлаб, бундай деган эди: «У бой билим соҳиби, ғоятда оқил ва доно суҳбатдош эди, шоир ўзининг юксак вазифаси ва масъулиятини бирор лаҳза унутган эмас. Ҳар бир сўзини, ҳар бир сатрини оддий одамлар ҳаёти, уларнинг манфаати, порлоқ келажак учун олиб бораётган кураши билан ўлчар, қиёс қилар эди. Бу ҳақда фикр юритиб, тожик ва ўзбек халқларининг Совет ҳокимияти йиллари фақат маданият, адабиёт ва санъат соҳасида эмас, балки, аввало саноат ва қишлоқ хўжалигида қўлга киритган улкан зафарларини жўшқин ифтихор туйғуси билан тилга оларди».

Ғафур Ғулом билан Мирзо Турсунзодани бир-бирига яқинлаштирган яна бир омил мана шу ерда эди. Улар бир-бирининг асарларини икки халқ ўртасида ташвиқ этишнигина ўйламадилар, балки, энг аввало икки халқнинг сиёсий, иқтисодий, маданий ва маънавият соҳасидаги ютуқларини тарғиб-ташвиқ этишга ҳамда бу халқларнинг қардошлар оиласи билан бирга янада камол топишини орзу этдилар. Ғафур Ғуломнинг тожик адабиётининг (классик ва совет даври) кўпгина асарларини ўзбек тилига таржима қилиши, қатор мақолалар ёзиши шундан. Мирзо Турсунзода ҳам худди шундай қилди.

Мирзо Турсунзоданинг ўзбек халқи ва ўзбек маданиятига яқинлиги, катта ҳурмат-эҳтиромининг замирида бошқа яна бир сабаб ҳам бор. У олий маълумотни Тошкентда олган эди. «Ҳасан аравакаш» поэмасида ёзганидек, у «Тошкентда фан хазинасидан» баҳра олди, шунингдек, ўзбек адабий жараёни билан яқиндан ошно бўлди, ўзбек ёзувчилари асарларини кунт билан ўқиди. «Мен Тошкентда таҳсил кўрдим, — деган эди у. — Менинг ёш шуурим Шарқнинг классик поэзиясига асир бўлиб қолган бу ўқиш йилларида совет тематикасида ижод этувчи шоирларни иштиёқ билан излардим. Ўзбек газета ва журналларида мен доим бирин-кетин Ғафур Ғулом шеърларига дуч келдим, уларни ўқимасдим, балки, гўё сайёҳ саҳрода сув ичгандек уларни иштиёқ билан симириб юборардим. Шундан буён мен ўзимни шу шоирнинг мухлисиман, деб ҳисоблайман».

Ғафур Ғуломнинг даврнинг энг қизғин масалаларига бағишланган «Турксиб йўлларида», «Яловбардорлика», «Кўкан», «Нефть» каби асарлари Мирзо Турсунзоданинг диққатини воқеликдаги муҳим ўзгаришлари, янги социалистик белгиларни чуқур акс эттиришга тортди. Унинг «Варзабстрой», «Менинг ижодкоримга», «Олтин мамлакат» каби шеър ва поэмаларида шоирнинг ўткир замонавий масалалар билан қизиқиши намоён бўлди. Урушдан кейинги йилларда Ғафур Ғулом билан Мирзо Турсунзода ижодида икки Шарқ — Совет Шарқи ва хорижий Шарқ масаласи чуқур бадиий таҳлил этилди. Шоирлар ижодининг мазмуни, сиёсий йўналиши, ғояси, пафоси ва идеаллари билан бир-бирига яқинлашди.

Агар Мирзо Турсунзоданинг «Ҳасан аравакаш» поэмасидаги воқеани баён қилиш, ҳаётни бадиий таҳлил этиш, ижобий қаҳрамон образини яратиш, унинг характерини шакллантириш ва очиш принципига диққат қилинса, у билан «Кўкан» ўртасида қандайдир яқинлик борлигини сезамиз. Бу яқинлик, бир томондан, икки қардош, қўшни халқнинг тақдир бирлигига, ҳаёт тарзининг ўхшашлигига, иккинчи томондан, адабий алоқаларнинг кучлилигига боғлиқ. «Ҳасан аравакаш»да ҳам совет Тожикистонининг 30-йиллардаги ҳаёти, меҳнаткаш инсон онги, психологиясидаги ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ҳасаннинг босиб ўтган йўли Кўканникига яқин. Икки образнинг типологик бирлигида икки қардош халқ ҳаёти, икки сўз санъаткори эстетик идеалининг яқинлиги ётади.

Ғафур Ғулом ва Мирзо Турсунзода дўстлиги ёшларимиз учун ўзига хос мактабдир.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

Турсунзода чўққиси

Жаҳон томи — Помирда яна бир чўққи забт этилиб, шоир Мирзо Турсунзода номи берилди ва эсдалик лавҳаси ўрнатилди...
(Газета хабаридан).

Забт этилди чўққи!
Помир ҳам ҳайрон,
Жасур альпинистлар
Қадами етди.
Чўзса қўлларини
Тегади осмон,
Шарафига қуёш
Олтин жом тутди.

Она замин қўноқ
Чўққида энди;
Юрагим, гуллар тут,
Шодлан, қара, боқ!
Фарзандлар кафтида
Тупрок узатди,

Кифтин тутиб бериб
бобо Қоратоғ!

Шоир юрагини
Байроқ айлабон,
Чўққидан боқади
Мўйсафид Помир.
Юксакликка қурмиш
Шеърий ошиён,
Шоир киндик қони
Тўкилган бу Ер!

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти дўстлик ва қардошлик байрами арафасида нашрдан чиқарган китоблар орасида Тожикистон ёзувчиларининг асарлари, шунингдек, «Дўстимиз, биродаримиз» («Ўзбекистонда Тожикистон адабиёти ва санъати кунлари») тўплами бор. Мирзо Турсунзоданинг янги тўпламига шоирнинг учта достони ва шеърлари киритилган. Асарларни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Барот Бойқобилов ва Жонибек Қувноқ таржима қилганлар.

СЎЗ — АДАБИЁТ ВА САНЪАТ КУНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ҚАРДОШЛИК ҚАСИДАСИ

Адабиёт ва санъат кунларининг катта ҳаётбахш кучи бор. Шу тадбир сабаб бўлиб, совет халқларининг қардошлиги янада мустаҳкамланмоқда, республикалар ижодкорлари ўртасидаги ўзаро алоқалар янада равнақ топмоқда.

Тожикистонлик дўстларимизнинг май ойида республикамизда ўтган адабиёт ва санъат кунлари ҳақиқий дўстлик ва қардошлик байрамига айланган эди. Мана, орадан кўп ўтмай, биз Тожикистонга таклиф қилиндик. Олдиндан баралла айта оламиз: Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунлари ҳам дўстлик ва қардошликка хизмат қилади, ҳақиқий маданият байрамига айланади.

Биз дўстларимиз ҳузурида бўлган вақтимизда кейинги йилларда яратилган, томошабинлар томонидан илиқ кутиб олинган бадиий ва ҳужжатли фильмларимиздан кўрсатамиз. Бу асарлар ҳақида тожикистонлик ҳамкасбларимизнинг, киномухлисларнинг, киношуносларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитиш эзгу ниятимиз. «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг», «Триптих», «Ватанга хизмат қилиб», «Эртага чиқасанми?», «Афғонистон. Революция давом этмоқда», «Менинг Регистоним», «Ўзбекистонда Тожикистон адабиёти ва санъати кунлари» каби картиналаримиз тожик қадрдонларимизга маъқул бўлса, ўз ишимиздан беғоят хурсанд бўлур эдик.

М. ҚАЮМОВ,
кинорежиссёр, СССР халқ артисти.

ИЛҲОМБАХШ ИМКОНИЯТ

Тожикистон адабиёти ва санъати кунлари программалари мазмунли ва ранг-баранглиги билан эътиборга сазовор бўлган эди. Биз ҳам адабиёт ва санъат кунларимизга ҳар жиҳатдан пишиқ-пухта ҳозирлик кўришга ҳаракат қилдик. Масалан, биз Тожикистонда кўрсатадиган спектаклларни анча барвақт аниқлаб олдик. Бу асарлар Мухтор Ашрафийнинг «Севги тумори», Минкуснинг «Дон-Кихот» балетларидир. Спектаклардаги асосий ролларнинг ижросини янада малакали, янада чиройли қилиш устида бош қотирилди. Асарлардаги бош ролларни Раъно Каримова, Феруза Саъдуллаева, Замира Давлетмуродова, Шавкат Турсунов, Ҳасан Бозоров, Василий Клочколар ижро этишади.

Маълумки, биз тожикистонлик ҳамкасбларимиз билан азалдан ўзаро алоқада бўлиб келамиз. Малика Собирова, Музаффар Бурхонов сингари балет усталарининг ютуғи бизни ҳам қувонтиради. Улар сўнгги йилларда ажойиб роллар яратишди. Адабиёт ва санъат кунлари қардошларимизнинг яқин келгусида амалга оширадиган ишлари билан танишамиз, режаларимизни ўртоқлашамиз, балет санъатининг муҳим масалалари тўғрисида фикрлашамиз. Бундай имконият яратиб бераётган маданият байрамига фақат ва фақат миннатдорчилик билдирмоқ керак.

Б. ҚОРИЕВА,
А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Катта театрининг балеринаси, СССР халқ артисти.

ҲАМКОРЛИК ҲИКМАТИ

Мен жуда кўп адабиёт ва санъат кунларида қатнашганман. Бу маданият байрами халқларнинг адабиёт ва санъатда эришаётган ютуқларини кенг пропаганда қилишда, оммалаштиришда бекиёс роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам бирон бир йиғилишда, ижодий союзларнинг съездларида, маданият ходимларининг анжуманларида муваффақиятлар ҳақида гапириладиган бўлса, албатта, адабиёт ва санъат кунлари ҳам тилга олинади.

Тожикистонлик архитекторлар кейинги йилларда бир қатор оригинал ишлари билан танилмоқдалар. Адабиёт ва санъати кунлари ана шу ишларнинг авторлари билан танишиб, тажрибаларини ўрганиб қайтсак, биз учун кўнгилдаги иш бўлур эди.

Маълумки, икки республика архитекторлари азалдан ўзаро алоқа ва ҳамкорлик қилиб келишади. Кейинги йилларда эришилаётган ютуқларда ана шу ҳамнафаслик ва ҳамкорликнинг катта ҳиссаси бор. Адабиёт ва санъат кунлари Тожикистон ва Ўзбекистон архитекторлари ўртасидаги ўзаро алоқа ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга, уни янада равнақ топтиришга баракали ҳисса қўшишига ишонаман.

Г. ПУГАЧЕНКОВА,
Ўзбекистон Архитекторлар Союзи правлениесининг аъзоси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати.

ЯНГРОҚ ТАРОНАЛАР

Ўзининг ажойиб санъати билан ажралиб турадиган тожик халқи кейинги йилларда музика соҳасида ҳам мақтовга лойиқ ютуқларга эришди. Буни музика ихлосмандлари яхши билишади. Шуниси қувончлики, қардошларимиз яратган қатор музика асарлари иттифоқ радиосида, телевидение экранида, Москванинг муҳташам санъат масканлари саҳналарида янграмоқда. Уларни эндиликда ҳар биримиз зўр қизиқиш билан тинглаймиз, фахрланамиз. Бу асарларнинг аксарияти ижтимоий темаларни тараннум этади. Она-Ватанга садоқат, халқлар дўстлиги каби муқаддас туйғулар тожик композиторлари учун ҳам муқаддасдир.

Ўрта Осиё халқлари, хусусан, ўзбек ва тожик халқлари сўнгги йилларда жаҳон классик музикасининг энг яхши намуналарини тингламоқдалар. Мана шу ишда ҳам композиторларимизнинг хизмати катта бўлаётир.

Ўзбек адабиёти ва санъати кунлари музика соҳасидаги ютуқларимизни умумлаштириб, янги режаларимизни конкретлаштириб берса, янги яратилган асарларни кенг халқ оммасига баланд овозда таништирса айни муддао бўлур эди. Шундай бўлади!

С. ЮДАКОВ,
композитор, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати.

СОВҒАМИЗ

Филармониямиздан адабиёт ва санъат кунларида иштирок этадиган санъаткорлар маданият байрамига алоҳида ҳозирлик кўришди. Масалан, тараддуд жараёнида бир қатор янги асарлар яратилди. Тўхтасин Жалилов номидаги давлат халқ чолғу оркестри композитор Фарҳод Алимовнинг «Тантана» увертюрасини, «Шодлик» ашула ва рақс ансамбли эса, балетмейстер Қодир Мўминовнинг «Ягона қардошлик оиласида» ўйинини тайёрлади. Хор коллективларининг Бутуниттифоқ конкурси ғолиби — Хор капелласи бир нечта тожикча қўшиқни ўз репертуарига киритди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Қизлархон Дўстмуҳамедова, Ортиқ Отажонов, Ғулом Ёқубовлар репертуаридан ҳам Тожикистонга бағишланган қўшиқлар, ўйинлар жой олди.

Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунлари томошабинларга, санъат ихлосмандларига завқ-шавқ, илҳом бағишлашига, ижодкорлар ўртасидаги ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлашига ишончимиз комил.

О. РАСУЛОВ,
М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон давлат филармониясининг директори.

СПАРТАКИАДА ҒОЛИБЛАРИНИ ШАРАФЛАЙМИЗ!

Мамлакатимизда навбатдаги Олимпиадага тайёргарлик бошлаб юборилди. Жаҳон спортчиларининг Лос-Анжелосда бўлажак анжуманига шайланишда СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадаси, мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси асосий босқич бўлиб, имкониятлар чамаланади ва резервлар кўрикдан ўтказилади. Республикамиз ўқувчилари ўзларининг Бутуниттифоқ Спартакиадаларида ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Бугун марказий «Пахтакор» стадионида Спартакиада ғолибларини шарафлашга бағишланган спорт байрами бўлади.

Бўлажак олимпиадачилар кўриги

Совет спортининг жаҳон миқёсидаги нуфузи тобора ортиб бормоқда. Спортчиларимиз йирик баҳсларда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Совет Иттифоқига буюк спорт мамлакати деб ҳам қаралмоқда. Мамлакатимизда бўлгани каби серқуёш Ўзбекистонда ҳам физкультура ва спорт муваффақиятли ривожланмоқда. Қобилиятли ўринбосарлар камол топаётган мактаб спорти ҳам анча илгарилаб кетди. Эндиликда ёшларимиз мамлакат ва халқаро миқёсдаги мусобақаларда юқори натижаларга эришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига қилган ҳисобот докладида, жумладан шундай деди: «Меҳнаткашларни, айниқса ёшларни ҳар томонлама камол топтиришда физкультура ва спорт муҳим роль ўйнайди. Кейинги вақтда бизда физкультура ҳаракати сезиларли равишда ўсди ва ҳозир унинг сафларида 5 миллиондан кўпрок киши бор. Ўзбекистон спортчилари СССР халқлари Спартакиадаларида, Олимпиада ўйинларида, бошқа Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларида ўзларининг маҳоратларини намойиш этмоқдалар».

Ўқувчилар ўртасида физкультура ва спорт ишларини ҳар томонлама ривожлантириш, оммавийлигини таъминлашда партия ва совет органлари ғамхўрлик кўрсатмоқда. Бизнинг умумий таълим мактабларимизда болалар физкультура ва спорт билан мунтазам равишда шуғулланмоқдалар. Икки мингдан ортиқ спорт зали, 2 мингга яқин спорт майдончаси, 155 сузиш ҳавзаси, 1664 мерганлик тири ва бошқа спорт иншоотлари ёшлар ихтиёрига бериб қўйилди. Ҳозир ўн мингдан ортиқ жисмоний тарбия ўқитувчиси мактабларда физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишяпти. Спорт ишларини йўлга қўйишга мактабгача тарбия муассасаларида ҳам эътибор қилинмоқда. Чунончи, Тошкент, Навоий. Андижон ва Қўқон шаҳарларида бир қанча болалар боғча-яслиларида кичкинтойларни жисмоний тарбияга жалб этиш масаласига алоҳида қаралмоқда. Болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида қулай шароитлар яратиляпти. «Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти ташкил этаётган «Соғломлик», ГТО, «Пионер тўрткураши», «Қувноқ стартлар» ва «Тез югуриш» каби оммавий мусобақалар ўз самарасини беряпти.

Республикамиз ёшлари бу йил ўзларининг йирик спорт анжуманлари бўлмиш мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси баҳсларида жиддий имтиҳондан ўтдилар. Литва ССРнинг Вильнюс, Каунас. Тракай ва Клайпеда шаҳарларида иттифоқчи республикалар, Москва ва Ленинград командалари қатори Ўзбекистон ёшлари ҳам чемпионлик учун астойдил курашдилар. 6,5 мингдан зиёд спортчи иштирок этган Спартакиадада республикамиз вакиллари норасмий комплекс ҳисобда олтинчи ўринни эгаллашди.

Қизғин спорт курашлари остида ўтган мусобақаларда спортчиларимиз 18 та олтин, 14 та кумуш, 33 та бронза медални қўлга киритдилар. Совриндорлик баҳслари спортнинг 22 тури бўйича ўтказилган бўлса, ўзбекистонлик ўқувчилар команда ҳисобида битта иккинчи, учта учинчи, битта бешинчи ва олтита олтинчи фахрли ўринларга кўтарилдилар. Уч марта СССР ва беш марта республика рекорди ўрнатилди. Ёшларимиздан уч нафари халқаро классдаги спорт мастери талабини бажарган бўлса, 39 киши СССР спорт мастери унвонини қўлга киритди. Спорт мастерлигига номзодлар 67 тага ортди. биринчи разрядли спортчиларимиз сафи эса 95 киши ҳисобига кенгайди.

Бадиий гимнастика (тренер И. Винер) велосипед спорти (тренер А. Борматов), спорт гимнастикаси (тренер В. Орловский), волейбол (тренер В. Киньшаков), рапирачи ўсмирлар қиличбозлиги (тренер Е. Пикман) бўйича ажойиб маҳорат намойиш қилинди. Спортнинг мазкур турлари бўйича команда ҳисобида иккинчи ва учинчи ўринлар қўлга киритилган бўлса, А. Пейсихман устозлик қилган енгил атлетикачи қизлар тўртинчи бўлишди. Иқтидорли бадиий гимнастикачи Венера Зарипова бешта олтин ва битта кумуш медалга сазовор бўлиб, халқаро классдаги спорт мастери талабини бажарди.

Куни кеча Европа чемпионатининг кумуш медалини қўлга киритган моҳир сузувчи Лариса Белоконь эса дастлабки муваффақиятни ўқувчилар Спартакиадасининг чемпиони бўлишдан бошлаган эди. У Ўзбекистон рекордини ўрнатди, халқаро классдаги спорт мастери талабини бажарди. Шунингдек, велосипедчи Е. Ивашов ҳам халқаро классдаги спорт мастери номига сазовор бўлиб, олтин медаль совриндори бўлди. Гимнастикачи Сергей Катковнинг кўксини олтин, кумуш ва бронза медаллари безади. Мерганларимиз А. Мелентьева билан А. Якоб, енгил атлетикачилар Л. Кирюхина билан В. Нуритдиновалар ҳам Спартакиаданинг олтин медалларини қўлга киритиб, республика терма командаси мавқеини мустаҳкамлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Қўлга киритилган ютуқлар қатори йўл қўйилган камчиликларни ҳам қайд этиш керак. Жумладан, дзю-до ва баскетболчи ўсмирлар, қўл тўпи ўйнаган қизлар ҳамда спорт гимнастикаси, қиличбозлик, сувга сакраш, байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича ўтказилган мусобақаларда вакилларимиз имкониятлари даражасида куч синашолмадилар. Бунга Спартакиадага тайёргарлик кўриш даврида йўл қўйилга баъзи камчиликлар сабаб бўлди. Демак, Спартакиада якуни бўйича ютуқ ва камчиликларимизни тағин ҳам чуқуррок таҳлил этишимиз, резервлардан кўпроқ фойдаланишимиз, имкониятларни ишга солишимиз зарур бўлади.

Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадаси минглаб ёшлар қалбида ўчмас из қолдирди. Эришилган ғалабалар эса республикамиз спорт ҳаётида ёрқин саҳифа бўлиб қолади. Эндиги вазифа кучли ва қобилиятли спортчиларимизни СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадасига, қолаверса, бўлажак Олимпиада ўйинларига муносиб номзод қилиб ҳозирлашдан иборат.

С. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР маориф министри.

Суратларда: юқорида ғолиб спортчилар байрам намойишида, пастда умидли бадиий гимнастикачи, мамлакат чемпионатининг кумуш медали совриндори, мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ Спартакиадаси чемпиони Венера Зарипова ва тошкентлик Лариса Белоконь. У Спартакиаданинг олтин медали қаторига мамлакат ва Европа чемпионатларининг совриниларини қўшиб олди.

Югурувчининг орзуси

Фарғона шаҳридаги енгил атлетика мухлислари ўз ҳамюртлари 2-ўрта мактабнинг битирувчиси Любовь Кирюхинани олтин медаль ва Ўзбекистон рекордини қўйиши билан самимий қутладилар. Ёш спортчи бу муваффақиятга мактаб ўқувчиларининг Вильнюсда ўтказилган Бутуниттифоқ спартакидасида эришди. Люба фахрий шоҳсупа сари дастлабки қадамларни бундан беш йил муқаддам қўйган эди. У дарслардан бўш вақтларини «Спартак» стадионида ўтказди. Мутахассислар ва тренерлар ёш югурувчининг ғоят қобилиятли эканини дарҳол пайқадилар. Кирюхина шаҳар, область, республика мусобақаларида доимо қатнаша бошлади. У бу беллашувларда муваффақиятга эришди. Бу йил ёш спортчи учун айниқса унумли бўлди. У ёш спортчилар ўртасида мамлакат қишки биринчилиги мусобақаларида ғолиб чиқди, СССР ва ГДР ёшлар командалари матчида муваффақиятга эришди.

Ҳозирги вақтда Люба Кирюхина Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Юрий Николаевич Яшин раҳбарлигида масъулиятли стартларга тайёргарлик кўрмоқда. 1984 йилги олимпиада ўйинларига йўлланма олиш спортчи қизнинг ва тренерининг эзгу орзусидир.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фильм-спектакль. 17.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Танкчилар кунига бағишланган эшиттириш. 19.30 — Танкчилар кунига бағишланган концерт. 20.10 — Музикали воқеа. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.35 — Л. Бетховеннинг 9 та симфонияси. 23.25 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.35 — Ҳайвонот оламида. 11.35 — Камалак. 12.05 — Спорт программаси. 12.40 — Стахановчилар. 13.25 — Фильм-концерт. 13.45 — Болалар учун фильм. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Концерт. 16.15 — Останкино концерт студиясида юмор кечаси. 17.35 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 2-серия. 18.45 — Қалбга яқин қўшиқлар. 19.30 — Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 20.00 — Жасорат. 20.30 — Фильм-концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Тўрғай. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Москва давлат муз устида балети. 12.30 — Мультипанорама. 13.05 — Пионерлар уйида. 13.50 — Адабий театр. 14.30 — Танкчилар кунига бағишланган кўрсатув. 15.00 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 15.40 — Реклама. 17.30 — Мактаб ўқувчилари ва ҳунар-техника таълими ўқувчилари XVI Бутуниттифоқ спартакиадаларининг якунларига бағишланган спорт байрами. 19.00 — Санъат ғунчалари 19.30 — Ахборот. 19.45 — Миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Аҳмедова рақсга тушади. 21.30 — Время 22.05 — Пахта йиғим-терими мавсуми давом этмоқда. 22.25 — Уч плюс икки. Кинокомедия.

ҚИРҒИЗИСТОН. 16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

РАДИО

13 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 9.15 — Табассум. 11.30 — Чолғу куйлари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвачиликни жадал суръатлар билан ривожлантирайлик. 13.30 — Танкчилар, Сизлар учун. Концерт. 14.00 — Илғор пахтакорларнинг рапортлари. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.25 — Ёшлик. 18.15 — Спорт программаси. 19.25 — «Дугоҳ» мақомидан парчалар. 20.15 — Концерт. 21.00 — Элга хизмат — олий ҳиммат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик илғорлари учун концерт. 22.30 — Лазги ансамблининг концерти. 23.15 — Дам олиш концерти.

14 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Социалистик турмуш тарзи. 9.35 — Халқ талантлари ижро этади. 10.15 — Публицист минбари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Илғор тажриба мактаби. 14.00 — Сабзавотчиликни ихтисослаштириш самарадорлиги. 17.00 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг очилишига бағишланган тантанали кеча. Душанбадан олиб эшиттирилади. 18.15 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Нафосат» программаси. 19.25 — Эстрада қўшиқлари. 20.50 — Шу куннинг муҳим сиёсий воқеалари. 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — Пахтакорлар учун кечки концерт. 22.30 — Ўзбек давлат филармонияси солистларининг концерти. 23.15 — Дам олиш концерти.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IX да **Ганг дарёсининг қизи,** 15/IX да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/IX да **Ур тўқмоқ** (16.00), **Хизматингизга тайёрмиз** (19.00), 14/IX **Гулсара,** 16/IX да **Ужарлар.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва Давлат циркининг хайрлашув гастроллари.**

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти коллективи институт ходими Д. Мансуровага отаси

Насрулло АВУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН" ҲАФТАЛИГИ

14—20 СЕНТЯБРЬ

14 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болалар учун фильм. 11.15 — — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.20 — Фильм-балет. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Уфқ. 17.10 — СССР халқ рассоми Д. Налбандян туғилган куннинг 75 йиллигига. 17.35 — Мультфильм. 17.50 — Концерт. 18.30 — Сиз яратган боғ. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 19.30 — Хоккей. Канада кубоги учун финал. 20.30 — Время. 22.05 — А. В. Нежданова уйида. 23.30 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Фан оламида. 10.35 ва 11.35 — Ўқув программаси. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 12.40 ва 13.40 — Музика. 13.10 — Рус тили. 14.10 — Ю. Смуул. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 14.55 — География. 15.25 — Зоология 15.50 — Думбулбойвачча. 16.35 — Спорт ҳамма ва ҳар бир киши учун. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Халқаро панорама. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳавода сузувчи. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Телефильм. 12.30 — География. 13.00 — Мандат. Бадиий фильм. 17.00 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг очилишига бағишланган тантанали кеча. Душанбадан олиб кўрсатилади. 18.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Қизиқарли суҳбатдош билан учрашув. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Янги ҳосил ишончли қўллардан бўлсин. 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг очилишига бағишланган тантанали кеча ва Ўзбекистон санъат усталари ҳамда ижрочи ёшлар концерти.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Ёшлик. 18.30 — Болалар учун фильм. 19.00 — Ўқитувчи экрани. 19.30 — Фильм-концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Чегарадаги отишув. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-IV программа.

15 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.30 — Ҳавода сузувчи. Бадиий фильм. 12.00 — 27-симфония. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Болгария бўйлаб кинопрограмма. 15.50 — Буратино кўргазмаси. 16.20 — Концерт. 16.50 — Ёш техниклар учун кўрсатув. 17.35 — Концерт. 18.05 — Рус тили. 18.35 — Врач суҳбати. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мексиканинг миллий байрами 20.20 — Копилка. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Поэзия. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Нева хор ансамбллари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 ва 16.40 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 12.05 — Француз тили. 10.35 ва 11.45 — Табиатшунослик. 10.55 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари учун кўрсатув. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 12.40 ва 13.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 13.10 — Шахмат мактаби. 14.10 — Гаргантюа ва Пантагрюэль. 14.40 — Жамиятшунослик. 15.10 — География. 15.40 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Эркин кураш бўйича жаҳон чемпионати. 20.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 20.30 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. 20.45 — Ҳамдўстлик. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Кутилмаган севги. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Салом болалар. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантирайлик. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Дирижёр ҳикоя қилади. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунлари адабий қисмининг очилишига бағишланган тантанали кеча.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 18.25 — Болалар учун фильм. 18.50 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 19.30 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ганг дарёсининг қизи. Бадиий фильм. 21.30 — Москва IV программаси.

16 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Концерт. 10.35 — Копилка. Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 — Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 16.45 — Концерт. 17.10 — Горнчилар, қаердасиз! 17.40 — Илмий-оммабоп фильм. 18.00 — Лениндан ўрганамиз. 18.30 — 15-симфония. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.55 — Ҳужжатли фильмлар. 20.25 — Копилка. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. «Динамо» (Тб) — «Грацер» (Австрия). 22.45 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати олдидан. 23.00 — Футбол. УЕФА кубоги. «Спартак» — «Брюгге» (Бельгия). 23.45 — Дунё воқеалари. 24.00 — Футбол. Кубок эгалари кубоги. СКА (Р) — «Анкарагюджю» (Туркия).

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 ва 16.10 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 12.05 — Немис тили. 10.35 ва 11.35 — География. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 12.40 ва 13.00 — Умумий биология. 13.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 14.10 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 14.50 — И. С. Тургенев. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.35 — Ўқитувчига музика дарси. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Чорбоғчилар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 ва 12.50 — Ҳужжатли фильмлар 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ёш куч. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Орадан қанча йиллар ўтиб кетди. Бадиий фильм. 1-серия. 23.30 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Ёз емғири. Телефильм. 18.50 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 19.30 — Пойтахт области далаларида. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Душманлар. Фильм-спектакль. 21.30 — Москва — IV программа.

17 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Копилка. Бадиий фильм 2-серия. 11.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Ўсмирлар ижоди. 16.25 — Шахмат мактаби. 16.55 — Концерт. 17.55 — Қувноқ стартлар. 18.40 — Фильм-концерт. 19.00 — Экономика тежамли бўлиши керак. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Футбол. Европа чемпионлари кубоги. «Динамо» (К) «Трабзонспор» (Туркия). 20.45 — Футбол. УЕФА кубоги. «Зенит» — «Динамо» (ГДР). 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 12.05 — Испанча сўзлашинг. 10.35 ва 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 12.40 ва 15.35 — Зоология. 13.05 — Сиз яратган боғ. 14.00 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 14.30 — Табиатшунослик. 14.50 — Тарих. 15.15 — Физика. 15.40 — Ўн беш ёшли капитан. Бадиий фильм. 19.30 — Концерт. 20.00 — Ҳужжатли фильмлар. 20.30 — Фильм-концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. 23.30 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 12.30 — Зоология. 13.00 — Орадан қанча йиллар ўтиб кетди. Бадиий фильм. 1-серия. 18.20 — — Ёшлик. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон урологларининг II-конференциясига. 20.00 — Турмуш ва маданият. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш — озиқ-овқат программасининг асоси. 22.25 — Орадан қанча йиллар ўтиб кетди. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Болалар учун фильм. 19.35 — Телефильм. 19.45 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Фильм-спектакль. 21.30 — Москва—IV-программа.

18 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.35 — Чорбоғчилар. Бадиий фильм. 12.15 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.40 — Д. Шостакович. 6-симфония. 17.15 — Подмосковье учрашувлари. 17.45 — Концерт. 18.05 — Чумоли ва бурганинг янги саргузаштлари. Бадиий фильм 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Халқ оҳанглари. 20.15 — Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Концерт. 24.00 — Дунё воқеалари. 00.35 — Концерт.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 ва 16.40 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.30 — Илмий-оммабоп фильм. 12.35 ва 13.40 — Достонлар. 13.10 — Илмий-оммабоп фильмлар. 14.15 — Бил ва уддала. 15.00 — Музика нимани ифодалайди? 15.20 — Табиатшунослик. 15.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 16.10 — Қадимги рус санъати. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Олтин мина. Бадиий фильм. 1-2 сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильм. 11.50 — Қизиқарли учрашувлар. 12.30 — Рус адабиёти. 13.00 — Орадан қанча йиллар ўтиб кетди. Бадиий фильм, 2-серия. 14.05 — Замандас. 18.20 — Ёшлик. 19.00 — Ҳаёт каби тирик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Мени ўлди десалар ишонма. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Тетелефильм. 18.50 — «Ўзбектелефильм»: изланишлар ва муаммолар. 19.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильмлар. 21.30—Москва—IV-программа.

19 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — «Русские узори» халқ чолғу оркестрининг чиқиши. 10.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.00 — Советлар ва ҳаёт. 11.30 — Концерт. 11.40 — Спортлото. 11.50 — Бадиий гимнастика бўйича СССР чемпионати. 12.10 — Сиз бунга қодирсиз. 12.55 — Ўрмон ходимлари кунига бағишланган эшиттириш. 13.30 — Камалак. 14.00 — Ветеранлар сафда. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Болалар учун фильм. 15.55 — Китоблар — дўстлик жарчилари. 16.40 — Ҳайвонот оламида. 17.40 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.10 — Цирк майдонида. 18.55 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Келинг, қўшиқ куйлаймиз, дўстлар. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.40 — От спорти бўйича Европа чемпионати. 10.55 — Тонгги почта. 11.25 — Ҳужжатли фильм. 11.55 — Қўшиқларимиз парвоз эт. 12.40 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. 12.55 — Халқ оҳанглари. 13.10 — Қувноқ айиқчалар. Фильм-спектакль. 14.55 — Ёш келин-куёвлар телевизион клуби. 15.25 — 1981 йил қўшиқлари. 16.35 — Москва сатира театрининг фильм спектакли. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.25 — Музикали киоск. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Концерт 20.30 — Здоровье. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Сўнгги дюйм. Бадиий фильм. 23.30 — Теннис бўйича Дэвис кубоги.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.30 — Мультфильм. 10.40 — Спектакль. 12.40 — Оталар ва болалар. Бадиий фильм. 14.20 — Шахмат мактаби. 14.50 — Актёрлар ва роллар. 16.10 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Шоирлар болаларга. 19.05 — Ал Хоразмийнинг 1200 йиллигига бағишланган кўрсатув. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тошкентда бўладиган 1981 йил қўшиқлари Бутуниттифоқ фестивали олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Тергов практикасидан бир ҳодиса. Бадиий фильм.

20 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фильм-спектакль. 16.55 — Ҳужжатли фильмлар. 17.25 — Бугун — Ўрмон ходимлари куни. 17.45 — Ўрмон ходимлари кунига бағишланган музикали программа. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Халқаро панорама. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Бу яқиндагина содир бўлган эди. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.45 — Фильм-концерт. 11.15 — АБВГДейка. 11.45 — Биргаликда аҳил оиламиз. 12.15 — Чумоли ва бурганинг янги саргузаштлари. 13.25 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 14.30 — Камалак. 15.05 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — Қалбга яқин қўшиқлар. 16.55 — Қувноқ йигитлар. 18.00 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 3-серия. 19.10 — Оғир атлетика бўйича жаҳон ва Европа чемпионати. 19.30 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари. 20.20 От спорти бўйича Европа чемпионати. 20.45 — Баскетбол бўйича Европа чемпионати. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Аёллар. Бадиий фильм. 23.45 — Спорт программаси.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Ўқувчилар бригадаларида. 11.20 — Тайга хўжайини. Бадиий фильм. 12.35 — Табиатга муҳаббат. 13.05 — Спектакль. 14.55 — Ўзбекистон спорти. 15.25 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 16.00 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг ёпилишига бағишланган тантанали кеча. 17.30 — Мультфильм. 17.50 — Болалар учун ўйлаб топ эшиттириши. 18.20 — Мўйқалам усталари. 19.10 — Бугун — Ўрмон ходимлари куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва навонинг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Тожикистонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг ёпилишига бағишланган тантанали кеча.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-18; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-81; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 07347. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 212. 2